

Saracoğlu Sofya mülâkatından sonra mühim beyanatta bulundu

Konsej bu sabah ilk toplantısını yapıyor

Konferansın mesaisini takib etmek üzere Belgradda 150 gazeteci toplandı

Pravda gazetesi, toplantıda dört devlet Hariciye Nazırının Balkanlarda sıkı bir iktisadî anlaşmanın imkânlarını arayacaklarını yazıyor

Konsej içtimasına iştirak edecek olan nazırlar

Rumen Hariciye Nazırı
Gafenko

Yugoslav Hariciye Nazırı
Marković

Yunan başvekil ve Hariciye
Nazırı Metaksas

Hariciye Vekilimiz
Şükrü Saracoğlu

Belgrad 1 (Hususi muhabirimizden telefonla) — Yarın öğle ilk toplantısını yapacak olan Balkan antantı konseyi muharriflerinden Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve Yunanistan başvekil General Metaksas, maiyetlerindeki zevatla birlikte bu akşam Belgrada muvafakat etmişlerdir.

İki dost ve müttefik devlet mümessilleri, istasyonda, Yugoslav başvekil Zvet-

koviç, hariciye nazırı Markoviç, hükümet ve askerî erkân ile Türkiye, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, İngiltere, Fransa büyük elçileri ve kordiplomatike mensub diğer zevat tarafından hararetle karşılanmışlardır. Bayan Saracoğluna müteaddid buketler takdim edilmiştir.

Türk, Yunan, Rumen ve Yugoslav bayraklarıyla süslenmiş olan Belgrad istasyonunda toplanan kalabalık bir halk küt-

lesi, dost ve müttefik nazırları alkışlamış, tezahüratta bulunmuştur.

Türk, Yunan ve Yugoslav millî marşları çalındıktan ve ihtiram kıtaatı teftiş edildikten sonra, yüksek misafirler kendilerine tahsis edilen otomobillerle ve halkın coşkun tezahüratı arasında istasyondan ayrılmışlardır.

Konsejin toplantılarına riyaset eden (Devamı 9 uncu sayfada)

İngiltere ve Fransa ile aktedilen malî, iktisadî anlaşmaların metni

Anlaşmaları Türkiye namına imza eden Menemencioğlunun Paris'ten avdetinde istasyonda alınan bir resmi

Ankara 1 (A.A.) — Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasında 19/10/1939 ta-

Fin cephesine Sibiryalılar sevkedildi

Çarpışmalarda Sibiryalılar 300 ölü ve 50 esir verdiler

Londra 1 (Hususi) — Finlandiya cümhurreisi Kallio, bugün parlâmentonun kapanış celsesi münasebetile söylediği (Devamı 3 üncü sayfada)

İstanbul Futbol Ajanı istifa etti

Dün İstanbul Futbol Ajanlığında yapılan bir toplantıda Pazar günü yapılacak Galatasaray - Beşiktaş maçının Şeref sa-

YARIN

Hatıralar arasında
Üstad Halid Ziya Uşaklıgilin
beğinci yazısı

Bulgar Başvekili Hariciye Vekilini hududa kadar teşyi etti

Saracoğlunun mühim beyanati

Bulgar Başvekili de: "Hedefi sulhün tarsini olan bütün teşebbüsleri memnuniyetle karşılarız,, diyor

Belgrad 1 (Hususi muhabirimiz - den telefonla) — Bulgar başvekil Köseivanof tarafından Bulgar - Yugoslav hududu olan Dragoman istasyonuna kadar teşyi edilen Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Bulgar topraklarından ayrılmadan evvel şu beyanatta bulunmuştur:

— Zekâsını ve talâkatını takdir ettiğim başvekil Köseivanofla her fırsatta görüşmek benim için çok zevkli aynı zamanda çok faydalıdır. Nitekim, Bulgar topraklarından geçişimden bilistifade bugün kendisiyle yaptığım mülâkat da çok faydalı olmuştur.

Çalışkan ve cesur Bulgar milleti nin ve keza Türk milletinin, sulhün yalnız azimkâr bir taraftarı değil, aynı zamanda basiretli bir bekçisi olduğu hakkındaki kanaatim bir kere daha kuvvet bulmuş olduğu halde Bulgaristandan ayrılıyorum. Bulgar -

lar da Türkler gibi kanidirler ki, Balkan milletleriyle garb milletleri arasındaki terakki ve refah seviyesi farkı, ancak sulh seneleri zarfında teksif edilen çalışmalar ve gayretlerle kazanılabilir.

Bu sulhü daha sağlam temellere istinad ettirebilmek için, beşeriyet komşuluk ve akrabalık mefhumlarının, sadece hissiyatı ifade eden boş sözlerden ibaret olmayıp, esaslarında yaratma, imar ve organizasyon ruhunu taşımaları icab ettiğine bütün kalbimle inanıyorum. Gayretlerimizi bu yolda teksif etmenin zarurî olduğuna kaniim.

Bulgar başvekilinin sözleri

Başvekil Köseivanof da, Dragomandan Sofyaya avdetinde, matbuat mümessilleriyle görüştüğü sırada (Devamı 3 üncü sayfada)

Ankarada bir aşk faciası

Genç bir ebe, bir doktoru öldürdü

Katil kadın İstanbul Etfal hastanesi mensublarından, doktor da Haseki hastanesinin asistanlarından

Ankara 1 (Telefonla) — Bu akşam saat on yedi buçuk sıralarında Anafartalar caddesindeki İzmir otelinin 5 numaralı odasında bir cinayet işlenmiştir. Katil İstanbul Etfal hastanesi ebelerinden Naciye'dir. Cinayete kurban olan Haseki hastanesinde asistanlık eden Kilisli doktor Mehmed Alidir.

Genç doktor, kadının üzerine boşalttığı tabancadan çıkan dört kurşundan aldığı yaralarla derhal can vermiş, katil

kadın ise vak'a mahalline yetişen zabıta memurları tarafından odada henüz sıcağını muhafaza eden cesedin yambaşında perişan bir halde bulunmuştur.

Yapılan tahkikat ve Naciyenin verdiği ifadelerden anlaşılmıştır ki doktor Mehmed Ali uzun zamandanberi bu kadın tarafından takib edilmiştir. Mesele şu dur:

Vaktile Mehmed Ali ile bir nahiye (Devamı 3 üncü sayfada)

Yeni romanımıza başladık.

Sihirli göz konuşuyor!

Yazan: Zeynel Besim Sun

Orijinal bir mevzu içinde cemiyetin içyüzünü neşterliyen bir kalemin vücude getirdiği ibret verici eser

Bugün 9 uncu sayfada okuyunuz!

Hergün

Kooperatif ve Devlet

Yazan: Muhittin Birgen

Son zamanlarda kooperatif mevzuu üzerinde çok duruyorum. Bu sebatsız değildir; bütün memleketin iktisadi sabada yeni bir teşkilatlanma devrine girdiği bir zamanda kooperatif teşkilatı da bundan kendi hissesini almaktan hâli kalmaz. Esasen, kooperatifler en büyük inkişafın ya, alelade iktisadi müzayakaların arttığı devirlere, yahud da, bu nevi müzayakaların en hâd derecelerini temsil eden harblere borçludurlar. Dünyanın en uzak köşelerinde bile kendi varlığını hissettirmeye başlayan bugünkü muharebe, hemen her memlekette kooperasyon hareketini yeni hamleler yapmaya davet edecek ve nihayet bizim memleketimiz de bu hamlelere iştiraktan vareste kalamayacaktır.

Evet, bu bakımdan diyebiliriz ki kooperasyon bir «kara gün dostu» dur. Hayatları düzgün, işleri tam tüküründe giden insanlar, kooperatif sözünü dinlemeğe bile lüzum görmezler. Çünkü, kooperatif, tıpkı ağır bir yükü kaldırmak mecburiyetinde bulunan bir takım insanların bu işi görmek için bütün kuvvetlerini birleştirme ihtiyaçları gibi bir zaruretini ifade-sidir. Hayatın ağır yükünü tek başımıza yerinden kaldırmaya muvaffak olamadığımız zamandır ki kooperatifi hatırlarız ve o zaman, bizim kuvvetlerimizi hep araya toplayacak olan bu güzel icadın etrafına toplanırız. O, hayırkâr elini bize verir, bizi kendi kucağında birleştirir; bizi her zamandan daha fazla kardeş yapar ve aramızda tesis ettiği bu iş kardeşliği ile bize hayatımızı daha iyi tanzim etmenin yollarını gösterir.

İşte, bugünlerde kooperatif mevzuu üzerinde bunun için fazla duruyorum.

Türkiyede kooperasyon, pek geç ve pek yakın bir devirde, hususî bir teşebbüs halinde başladı. Bu hususî teşebbüs nerede bilgi ile ve aşk ile sevk ve idare edildiyse orada muvaffak oldu ve nerede bu iki unsur elele çalışmadıysa orada arızalara uğradı ve etrafında iyi bir hava yaratamadı. Fakat, geçirilen bir takım tecrübelerden ve alınan derslerden sonra şimdi on dokuzuncu asrın bu en hayırlı icadını bizde daha iyi bir tatbikat devrine girmek üzere bulunuyor.

Bu devreye girerken, faaliyetimizin iyi idare edilmesi için, dikkat edeceğimiz gayet mühim ve esaslı bir nokta vardır ki o da bu müessesenin devletle olan alakasında mündemiç bulunur: Kooperatif devlet tarafından himaye edilmeli midir? Edilecekse bu himaye nasıl olmalıdır? Devlet, kooperatifin idaresine bilfiil müdahale etmeli midir, yoksa yalnız kontrol rolünü takviye eylemesi iktifa etmelidir?

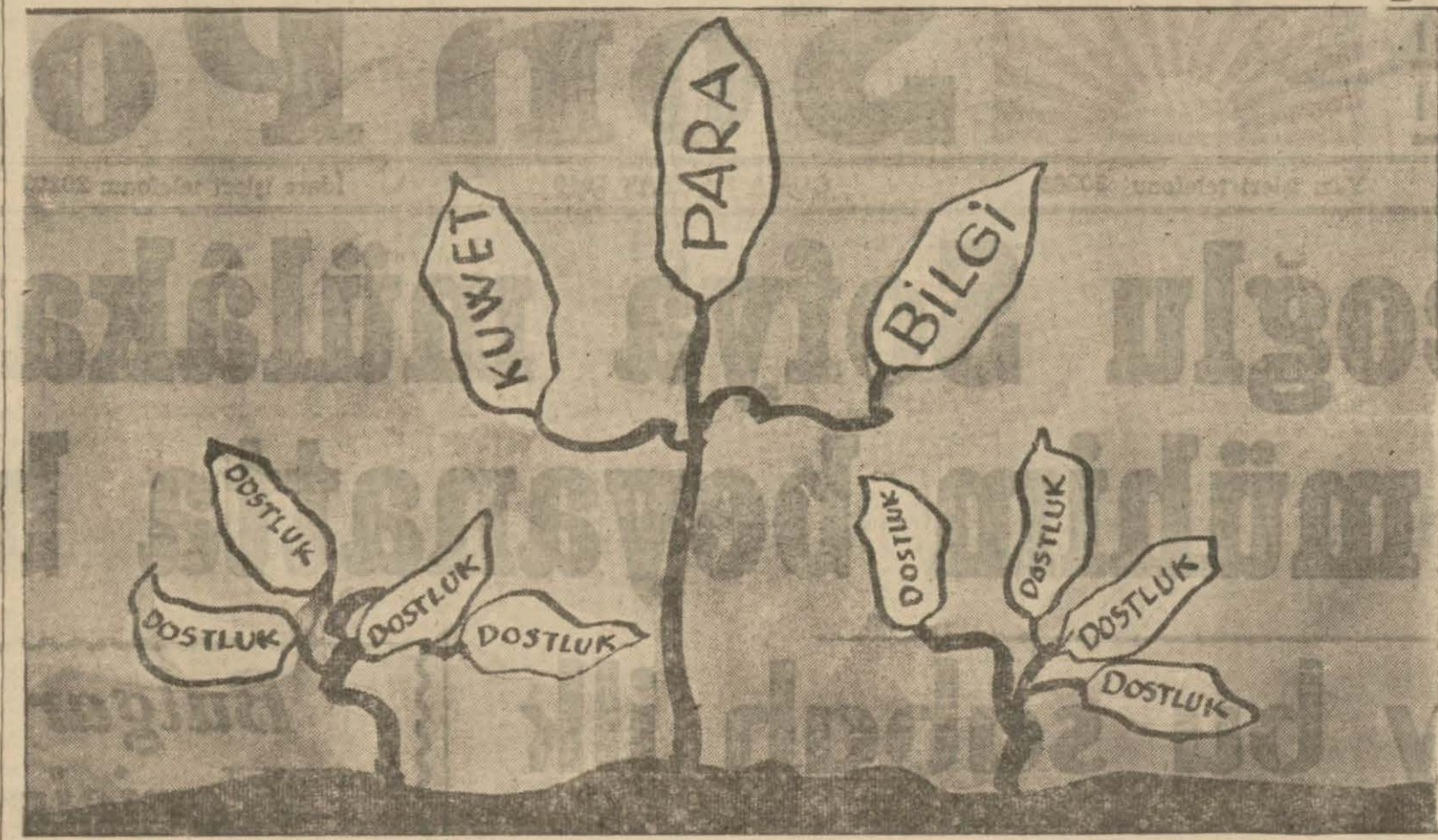
Bu suallerin cevapları bizde henüz vuzuh ile tesbit edilmiş bulunmadığı için bu mesele, bugünün halli matlub mühim işlerinden biri halinde durmaktadır.

Ben, esas itibarile, kooperatif hareketinin serbest bir içtimai ve iktisadi teşebbüs halinde inkişaf etmesine taraftarım. Nitekim, bütün dünyada bu hareket, bu tarzda inkişaf etmiştir. Fakat, tekâmül bakımından geri kalmış olan bir takım memleketlerde de kooperasyon hareketinin mutlaka devletten bir yardım görmesi, kendi kendisini zaruret haline sokan bir ihtiyaç olmuştur. Türkiye, bu memleketlerden biridir. Kooperatifçilikte en geç kalan, tarihen hazırlığı çok noksan olan bir sahada devletin yardımı ve himayesi olmazsa, bu teşebbüsün ileri gitmesine imkân yoktur. Bundan dolayı, Türkiye'de kooperatiflerin devlet tarafından himaye görmesi veya görmemesi bahsinde hiç tereddüde mahal yoktur: Bu hareket, bizde ancak devletin yardımı ile ileri gidebilir.

Bu noktayı tesbit ettikten sonra, iş himayenin ruhuna ve şekline gelir. Ben, himayenin, kooperatiflerin sevk ve idarelerine fiilî müdahale şeklinde değil, taraftar değilim. Sade taraftar olmamak değil, belki de tamamen aleyhtarım. Himaye, bir idarî müdahale şeklinde değil, malî bir yardım ve bunun zarurî neticesi olarak sıkı bir kontrol halinde yapılmalıdır. Yani, kooperatifler, kendi kendilerini idare bakımından kendi mes'ul ordinerlerinin salâhiyetleri ve mes'uliyetleri altında istiklâl ile idare edilebilmeli, faaliyetleri devlet tarafından bunlara malî yardım, devlet tarafından bunlara malî yardım,

Resimli Makale:

= Dördüncü amil =

Eski zamanlarda sermaye denildiği zaman hatıra yalnız para gelirdi. Bugün bilgi ile kol kuvvetini de düşünürüz. Fakat para, bilgi ve kol kuvveti derecesinde mühim bir amil daha vardır ki, adına muhit genişliği derler.

Yaşadığımız memleketin içinde ve dışında ne kadar çok dostun, tanıdığın münasebetin varsa o kadar çok iş kanalın var, demektir, tanıdık edin, dost edin, sermayeni artırmış, nüfuzunu genişletmiş olursun.

SÖZ ARASINDA

Elmaslar kadın Saçlarına takılıyor

Cinsî cazibesile şöhrat bulmuş olan sinema yıldızlarından Hedy La Marr, Hollywood'da verilen bir balyo resimde görüldüğü gibi saçında bir mücevher olduğu halde gitmiş ve engin bir alâka toplamıştır. Bu hareketin kısa bir zamanda bütün dünya zengin kadınları tarafından sür'atle tatbik edilmesini beklিয়ে bilimiz.

dim ve müzaheret verilmek iktiza ettiği takdirde de, bunlar muayyen bir takım şartlar içinde kontrol altına alınmalıdır.

Bugünkü kooperatifler rejimi bu bakımdan herhalde tadil ve ıslaha muhtaç bir rejimdir.

Esas itibarile kooperatif, liberal iktisad sistemi içinden doğmuş, tamamen onun usullerile çalışır bir müessesedir. Bununla beraber, dünyanın son çeyrek asırlık hayatında devletin nüfuzu arttı ve devletçilik geniş bir inkişaf hareketi yaptıği esnada kooperasyonun bu esas vasfı da, memleketine göre, bir takım tagayyürlere uğradı.

Meselâ, bolşevizm, faşizm, nasyonal sosyalizm gibi şiddetle devletçi olan rejimler, kooperatiflerin esas karakterlerini ihlâl ettiler. Her üç rejimde de, hürriyet denilen şey yoktur. İnsanlar ve müesseseler birer kukladan başka bir şey değildir. İnsanların vazifeleri, sadece diktatörlerin sözlerini tekrarlamaktan, meselâ onların istedikleri gibi selâm vermektен, onların arzularına göre yatıp kalkmaktan, yahud onların iradelerine göre harb ve sulh yapmaktan ibarettir. Bu nevi rejimlerle idare edilen memleketlerde kooperatifler, ilk zamanlarda adeta rejimin düşmanı telâkki edilmişler, fakat, onsuz yaşanamıyacağı anlaşıldığı zaman da, bu teşkilât tekrar hayata davet edilmişlerdir.

Bu mem'eketlerin hiç birinde, yani Rusyada, İtalyada, Almanyada koopera-

Hergün bir fıkra

Az dalgınla çok dalgın

— Az dalgınla çok dalgının farkı nedir? diye sordukları zaman biri şöyle cevap verdi:

— Az dalgın elektrikleri söndürüp yatağına yatar, gözlerini kapar, söndürdüm mü, söndürmedim mi diye bakar, tekrar gözlerini kapar.

— Ya çok dalgın

— O da elektrikleri söndürüp yatağına yatar, gözlerini kapar, sonra söndürüp söndürmediği aklına gelir. Kibrit yakıp, elektrik yanıyor mu, yoksa sönmük mü diye bakar.

Harb ne kadar devam edecek?

Londrada İngiliz efkârı umumiye entitüsünün 250 seçkin münevver arasında yaptığı bir ankette soruldu:

— Harb ne kadar sürecek? sualine karşı cevap verenlerin yüzde 30 u harbin bir seneden az bir zaman zarfında biteceğini, yüzde 42 si, bir seneden üç seneye kadar süreceğini, yüzde 13 ü üç seneden fazla süreceğini söylemiş, yüzde 15 i de «bilmiyorum» cevabını vermiştir.

Bu 250 kişiden yalnız bir kişi harbin 35 sene devam edeceğini söylemiştir.

Kent dükü eski vazifesine bcs'adı

Harbdenberi İskoçyada vazife görmekte olan ve rütbesi itibarile kontramiral bulunan Kent dükü, tekrar eski vazifesine dönmüş ve bahriye nezaretinde celismaya başlamıştır.

tifler harbenberi evvelki, harb içinde ve harbenberi sonraki inkişaflarını bulamadılar. Çünkü hürriyet havası içinde yaşamak üzere icad edilmiş olan bu müesseseler, bu üç hürriyetsiz rejim içinde yalnız birer kukla haline gelmişlerdir. Buna mukabil, İngilterede, Fransada, İsviçrede ve İskandinav memleketlerinde kooperasyon, içtimai iktisad hayatının en canlı ve en müsbet, aynı zamanda en hayırlı ve en müşfik müesseseleri olarak inkişaf hareketlerini takip ediyorlar.

Biz onlardan değil, bunlardan olmak isteriz.

Muhittin Birgen

Eski bir boks Şampiyonunun oğlu

Eski boks şampiyonlarından Primo Karneranın bir çocuğu olmuştur. Toraman bir şey olan yavru, tıpkı babasına benzemektedir. Boksör: «Oğlumu bir diplomat yetiştirmek arzusunda'yım. Benim gibi burnu kırık bir boksör olmasını istemiyorum!» demektedir.

Beynelmilel bir soyтары iş z kaldı

Beş yaşındanberi muhtelif sirklerde soytarınlık ederek şöhrat bulmuş olan Litvanyalı soyтары Koko, harbin patlak verdiğindenberi, işsiz kaldığından altı kişilik ailesini geçindirmek tehlikesine düşmüştür. Bu yüzden de birçok işlere girmiş çıkmış, birkaç hafta otel kapıcılığı, yol ameliliği yapmıştır. Fakat bu işleri pek usulile beceremediği için de yeniden eski soytarılığına dönmeğe karar vermiştir.

Köylere gönderilen İngiliz çocukları

Harb dolayısıyla Londradan muhtelif kasaba ve köylere gönderilen çocukların yarısından fazlası şehre dönmüşlerdir. Şimdiye kadar geri gelenlerin sayısı 538,573 tür. Şehirden tahliye edilenlerin miktarı ise 995,159 idi.

160 aslanın muayenesi

Kaliforniyada Gay çiftliğinde genç çağlarında bulunan 160 Afrika aslanı dev'et fen mütehasısları tarafından psikoanaliz muayenesine tâbi tutulmuşlardır. Profesörler haftada iki defa ve her seferinde de dörder saat olmak üzere bu muayenelerde hazır bulunmuşlar ve hayvanların tavır ve hareketlerini tetkik etmişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir mecliste dünyanın en mes'ud adamının kim olabileceği mevzuu etrafında konuşuluyordu. Bir zat şunu söyledi: — Geçenlerde bir Avrupa gazetesinde okudum, Okyanusun bilmem hangi tarafında avuç içi kadar küçük bir ada, bu adanın içinde de bir tek adam varmış, bütün dünyaya küskün gibi kendi âleminde yalnız başına yaşıyormuş, hattâ Avrupada yeni bir harb çıktığını da harbin ilânından

dört ay sonra tesadüfen uğramış olan bir gemiden öğrenmişmiş. Bence bir ikinci geminin uğrıyacağı zamana kadar dünyanın en mes'ud adamı bu münzevî zattır. Zira hiç de değilse baharda ne olacağını düşünmeyecek, endişe duymayacak, olup biteni emri vaki haline geldikten sonra öğrenecektir.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

İzzet Muhittin için

E. Ekrem Talu

Onu tanıyan belki yalnız Babıâli caddesi idi; bir de, mahdud birkaç dostu. Şöhreti kovalamak için önüne çıkan her yola sapanlardan edindi. Ne eskilere isyan, ne de yenilere mümaşat etti. Her şahsa kıymetine göre sevgi bağlar, kendisini çoşturan baharın bütün neş'esine âleme güler yüz göstermekten haz duyardı.

Gazeteciliğe, temiz gönlünde, sarılsamaz, candan bir rabıta vardı. İstidatının haricinde iş görmekten çekindiği için kendini daha ziyade spora vermişti. Oyunlara bilfiil iştirak edemedi, fakat en iyi hakemlerden biri idi. Onun idare ettiği maçlar ekseriya gürlütsüz geçirdi. Çünkü bütün klüplerin, bütün oyuncuların ona sonsuz bir itimad, adeta bir hürmeti vardı.

Ben, İzzet Muhittini, tâ çocukluğundan tanıırım. O vakitler Erenköyünde otururlardı. İstanbulla inip çıkarken bazan trende rastladığım bu cevval ve zeki çocuğa karşı bende bir muhabbet doğmuştu. Onunla gün gelip de meslekdaş olduğumuzda bu muhabbet aynen baki kaldı; hattâ belki de arttı, çünkü kendisinden, bu çok fırtınalı meslekte, fena bir iz bırakacak hiç bir hareket vaki olmadı.

Ve biz eskiler, bizden sonra yetişecekler içerisinde onu, mesleki ahlâkı, na en çok güvenilirlerden biri addediyorduk.

Şişman ve pürsıhhat görünen vücudünde müstesna bir çeviklik, sevimli simasını daima aydınlatan tatlı ve temiz bir tebessüm İzzetin her girdiği meclise neşat, nikbinlik ve canlılığı da beraber getirirdi.

Ehemiyyetsiz bir sebeble ve dolayısıyla beni biraz kırmış, yahud ki «kır-dım!» sanmıştı. Nazikâne özür dileyen zarif mektubu onun bana son hitabı oldu.

İzzet Muhittinin ölümüne hâlâ inanamak istemiyorum. Son bir iki yıl zarfında meslek arkadaşlarımdan birkaçını kaybetmek elemimi duydum. Lâkin bunlar hayatlarımla defterini dürmeğe vakit bulmuş, dünyaya, hayata az çok doymuş kimselerdi. Tabiatın ezelî ve ebedî kanunlarına uyarak sıralarını savıyorlardı. Ve gene aynı kanuna tebean onların yanına gitmeğe biz hazırlanıyorduk.

Ecel bu sefer pek insafsızca vurdu. 28 yaşında, gönlü ümid dolu, dudakları henüz tebessüme kanmamış bir gencin ölümü hazin olmaktan çok daha artık, çok daha fecidir!

İzzet Muhittinin ölümü tekâmül kanununun esaslarını sarsan bir keyfiyettir.

Bizi o götürecektir. arkamızdan o ağılyacaktı.

Bu kaybın önünde isyan etmemek kabil mi?

Zavalı İzzet!

E. Ekrem Talu

Peştede iki meb'us düello edecek

Budapeşte 1 (A.A.) — Meb'usan meclisi koridorunda «Oklu Haç» teşekkülüne mensub meb'uslardan Szechenyi, teşekkülden ayrılmış olan meb'us Racz'n elini sıkmak istemediğinden mumaileyb tarafından tokatlanmıştır. Bu iki meb'us düello edeceklerdir.

TAKVİM

ŞUBAT							
Rumi sene 1365	2		Arabî sene 1353				
İkincikünun 20	Rosmi sene 1940			Kasım 87			
CUMA							
GÜNEŞ				İMSAK			
S. D.	Zilhicce 23		S. D.				
7 11			5 30				
1 46			12 04				
		Oğlo	İkinci	Alğa	Yatsı		
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12	D. 27	S. 5	D. 09	S. 17	D. 25	S. 13	D. 58
V. 7	02	9	48	13	—	1	34

TEL GRAF HABERLERİ

Almanya havadan ve denizden büyük bir taarruza geçecekmiş

Bir Macar gazetesine göre Almanlar ilkbaharda tasavvurun fevkinde büyük kuvvetlerle her noktada birden hücum edecekler

Bern 1 (A.A.) — Corriere de Tici - no'nun Berlin muhabiri. Alman harb donanması ve hava kuvvetleri kumandanlarının son günlerde Hitler'in huzurle bir takım içtimalar akdetmiş olduklarını haber vermektedir.

Bu muhabir, bu toplantılar ve Berlin'de iyi malumat almakta olan mehalde deveran eden sayıalar, Almanyanın yakında havadan ve denizden icra edeceği büyük bir taarruz için hazırlıklarda bulunmakta olduğu zannını uyardırmaktadır.

Aynı muhabir, Almanyanın işe yüzünden uğramakta olduğu müşkülât

dolayısıyla ikinci bir harb kışı güçlükle geçirebileceğini ilâve etmektedir.

Her taraftan taarruz

Budapeşte 1 (A.A.) — Hitlerin nutku hakkında tefsiratta bulunan nazi organı Pesti Ujsaz gazetesinin bu nutuktan çıkardığı mana, önümüzdeki ilkbaharda her türlü tasavvurun fevkinde kuvvetlerle bir taarruza geçileceği merkezindedir.

Almanya mümkün olan ve hatta olmayan her noktada birden hücum edecektir. Yalnız Almanyanın düşmanları değil, bitaraf devletler dahi buna hazırlanmalıdır.

Japonlarla Sovyetler hudud meselesinde anlaşamadılar

Moskova 1 (A.A.) — Tass ajansı, Mongolistan ile Mançuri arasındaki hududu tahdide memur komisyonun aşağıdaki tebliğini neşretmektedir:

7 İkkânun 1939 ile 27 İkkânun 1939 tarihleri arasında Tchita'da ve 7 İkincikânun 1940 ile 30 İkincikânun 1940 tarihleri arasında Harbin'de akdedilmiş olan 16 celsede Sovyet - Mongol heyeti ile Japon - Mançu heyetinin hududun tesbitine müteallik nokta nazarlarının tamamile yekdiğerine muhalif olduğu anlaşılmıştır.

Bu sebebden dolayı komisyon, 30 İkincikânunda Japon hükümetinin mümesilsili Koboya'nın riyasetinde akdedilmiş olan son celsesinde mesaisine nihayet vermediği karar altına almıştır.

Tecavüzler devam ediyor

Tokyo 1 — Japon mebusan meclisi bugün açılmıştır. Hariciye nazırı Aritanın nutkundan sonra harbiye ve bahriye nazırları, Çindeki 1939 senesi harekâtına dair olan raporlarını arz etmişlerdir.

Harbiye nazırı, Sovyet hududundaki vaziyeti izah ederek, mütareke akdine rağmen, Japon ordusunun, hududdaki karakol kuvvetlerini faaliyette bulduğunu, çünkü mütarekedenberi hududa on iki defaya yakın tecavüz vâki olduğunu söylemiştir.

Başvekil, yeni bir Asya vücade getirmek gibi azametli bir işin başarılabilmesi için silâhların ve millet maneviyatının kuvvetlendirilmesi kuzumunda ısrar etmiştir.

Selânikte şiddetli zelzeleler oldu, 25 ev yıkıldı

Selânik 1 (A.A.) — Dün Selânikte yer sarsıntıları kaydedilmiştir. Bugün yeniden daha şiddetli sarsıntılar kaydedilmiştir. Korkan ahali, şiddetli soğuğa rağmen kırlara kaçmaktadır. Resmi malûmata göre 25 ev yıkılmış ise de hafif bir kaç yaralıdan başka zayıyat yoktur.

Ankarada şiddetli bir zelzele oldu

Ankara 1 (A.A.) — Bu sabah saat 7,15 de Ankarada şiddetlice bir zelzele hissedilmiştir.

Ankara 1 (A.A.) — Bugün saat 13,20 de şehrimizde hafif bir yer sarsıntısı olmuştur.

Kastamonu 1 (A.A.) — Kastamonuda bugün saat 7,15 de 5 saniye devam eden orta şiddette bir zelzele hissedilmiştir. Hasar yoktur.

Amasya 1 (A.A.) — Dün saat 1,5 da Amasyada oldukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir. Hasar yoktur.

Türkiye İş Bankasının ikramiyesini kazananlar

Ankara 1 (A.A.) — Türkiye İş Bankasının kumbaralı ve kumbarasız küçük cari hesabları arasında tertib eylediği 1940 ikramiye plânının Şubat keşidesi bugün banka umumî merkezinde ve noter huzurunda yapılmıştır. Bu keşidede kendilerine büyük ikramiyeler isabet eden talihlilerin isimlerini, hesap numaralarını ve buldukları şehirleri bildiriyoruz:

1000 lirahlık ikramiye İstanbulda 88436 hesap numaralı Bedrosa isabet etmiştir. Beşer yüz lira kazananlar: İzmirde Fuad 23400, Adanada Receb 2738.

İki yüz elliser lira kazananlar: Beyoğlunda Hayati 22947, Ankarada Saime 11508, Erzurumda Sevim 2785.

Bunlardan başka on talihliye yüzer lira, 20 talihliye 50 şer lira ve 50 talihliye de 25 er lira isabet etmiştir.

İsviçrede casusluk

Bern 1 (A.A.) — Eski albay fo Njallez'in dahil bulunduğu casusluk işi büyük bir genişlik almaktadır. Cenevrede çıkan Suisse gazetesine göre, albayın oğlu ile isimleri sonradan neşredilecek olan diğer bazı kimseler tevkif edilmiştir.

Fransız keşif kolları Alman hatlarının gerilerine sarktılar

Paris 1 (A.A.) — Fransız karakolları, dün yere kadar inmiş olan sisten istifade ederek Alman arazisinde epey ilerlemişlerdir. Fransızların keşif kolları, Alman ileri mevzileri hattının gerisinde 4 kilometreye kadar ilerlemişlerdir. Bu kollar, orada bilhassa Sarre ile Warndt ormanı arasında ve Vosges'lerin ormanlık münakasasında kıymetli malûmat elde etmişlerdir. Bir Fransız kolu, kendi hatlarına esirlerle birlikte avdet etmiştir.

Ankarada bir aşk faciası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

merkezinde tanışan Naciye ona gönül vermiş ve bu macera onu yuvasından, kocasından ve çocuğundan etmiştir.

Mehmed Ali Naciyeyle evlenme vâdinde bulunmuş ve bu emeli tahakkuk ettirebilmek için genç kadından borç olarak 500 lira kadar bir para da almıştır. Mehmed Ali Naciyeyle verdiği sözde durmayıp izini kaybettirmeye başlayınca Naciye de onu devamlı surette takibe girişmiş, evvelâ Kiliste ve bu defa da Ankarada bulmağa muvaffak olmuştur. Mehmed Alinin ikmalî tahsil için Avrupa gitmek teşebbüsünde bulunduğunu öğrenince Naciye dün genç doktorun Ankaradaki adresini elde etmiş ve onu bularak Vekâlete şikâyetle bulunacağını tehdid makamında söylemiştir.

Mehmed Ali bu vaziyet karşısında bugün Naciyenin oturduğu otele gelerek onunla odasında bir müddet oturmuş ve aralarında münakaşalı görüşmeler olmuştur. Bu görüşmeler neticesinde Mehmed Alinin kendisine verdiği evlenme sözünü tutmayacağını kat'iyetle anıyan Naciye yanında taşıdığı tabancasını çekerek genç doktoru küçük otel odasındaki demir karyolanın dibine sermiştir.

Bu cinayetten sinirleri bozulan Naciye vak'â mahalline gelen müddeiumumi muavinine yatağında perişan bir halde serilî olarak ifade vermiş ve hakiki bir roman olan hayatını etraflıca anlatmış, bu cinayete saik olan sebepleri sayıp dökmüştür.

Tahkikat tamamlandıktan sonra cesed morga götürülmüş, Naciye de tevkif kararı verilinceye kadar zabıtâ nezaretine alınmıştır.

Bulgar Başvekili Hariciye Vekilini hududa kadar teşyi etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

da, ezcümle demiştir ki:

Dostum Saracoğlu ile görüşmek fırsatını elde ettiğimden dolayı çok memnunum. İki Balkanlı sıfatile, samimî surette görüştük. Belgrad konferansı hakkında bir şey söylemem. Maahaza gazeteciler, bu konferansta tahmin ettikleri sansasyonu bulamayacaklardır. Hedefi sulhün tarsini olan bütün teşebbüsleri memnuniyetle karşılarız.

Mülâkat iki saat sürmüştür.

Siyaset ALEMİNDE

Belgrad toplantısı bugün

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Harb vaziyetinin ve harb harici memleketler siyasetinin hergün bir parça daha inkişaf eden yeni yeni safhaları karşısında mühim bir hâdise teşkil eden Balkan Birliği konseyi toplantısı Belgradta bugün yapılıyor. Bir taraftan Almanyanın cenubu şarki Avrupasından iktisaden temin edegeldiği menfaatlere dokunabilmesi noktasından bu toplantı ne derece ehemmiyetli ise bu menfaatlerin genişletilmesi neticesi mütefik İngiltere ve Fransaya yapabileceği zararlar itibarile de o derece alâka uyardırıyor. Yani Almanya, bu toplantı sonunda Balkanlardan elde ettiği menfaatlerin azalması veya kurumasından ne derece ihtiraz ediyorsa, öbür tarafta bu istifadenin genişlemesinin kendi zararına olacağını görüyor ve haklı bir endişeye düşüyor.

Toplantı, Balkan Birliği konseyinin mutad içtimaları serisinin haricindedir. Bir taraftan Bükreş - Belgrad, diğer taraftan Ankara - Bükreş arasında cereyan eden müzakere ve vukubulan temas neticesi takarrür etmiştir. Ruznamesi teferruat itibarile sarîh olarak ilân edilmiş değildir. Yalnız, vaziyeti hazıra dahilinde tpolanan murahasaların cereyn eden harb hakkında ve bu harb karşısında Balkanlı devletlerin hususî durumlarının konuşulacağı şüpheşizdir. Hâdisenin ehemmiyetini tebarüz ettiren amiller de bunlardır. Kaldı ki sulhün muhafazası bahsinde su götürmez bir fikir beraberliği arzeden dört Balkanlı devletin görüş ve düşüncülerinde bir nebze fark bulunduğu inkâr kabul etmez bir hakikattir, bir defa Alman diplomasisinin Bükreş ve Belgradta son derece faal olduğu gözden kaçmıyor. Diğer taraftan Belgradla Peşte arasında yakınlık temini suretile Balkanları mutlak bir bitarafağa sürüklemek ve bağlamak istiyen bir İtalyan hareketi de inkâr edilemeyecek kadar mütebarızdır. Bundan başka da, ortada, ihmal edilemeyecek olan bir Türk - İngiliz - Fransız anlaşması ve tecavüz uğradıkları takdirde harekete gelecek İngiltere ve Fransanın verdiği bir Romanya ve Yunanistan garantileri vardır. Belgrad toplantısına düşen vazife işte bu muhtelif cereyanları telif edebilecek bir formül bulup bu formülle Balkanların menfaat ve sulhünü koruyacak bir vaziyet ihdas etmektir. Balkanlı devletlerden bir kısmı arasında mevcut menfaat farkına rağmen, bu ayrılığın, bilhassa bu nazik zamanda davaının esasına tesir etmemesi başlıca şayanı arzu olan şeydir. Bir taraftan harb haric kalırken, öbür taraftan da bazı devletlerin tahakküm ve istilâlarına av olmamak bilhassa nazarı dikkatte tutulacak bir meseledir. Şu halde ortalkta isbatı lâzım gelen mühim bir tez vardır: Balkan devletleri bitaraf kalmakla kendilerini tehdid eden tehlikeyi savuşturabilecekler mi?

(Devamı 11 inci sayfada)

Fin cephesine Sibiryalılar sevk edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir nutukta, Finlandiyanın hiç bir emperyalist emel önünde eğilmiyeceğini ve gereflî bir sulh aktederek bu vahşi harbenhayet vermeğe daima hazır bulunduğunu tekrarlamıştır.

Fin tebliği

Askerî vaziyet hakkında ise, bu akşam şu tebliğ neşredilmiştir:

Kareli cephesinde yeni bir hâdise kaydedilmiştir. Ladoga gölünün şimali şarkisinde düşman müteaddid hücumlara geçmişse de hepsi mühim zayıatla püskürtülmüştür. Laponyada Finlandiyalılar, Salla ve Petsamo muntakalarında yapılan taarruzları püskürtmüşlerdir.

Diğer cephelerde, keşif kolları şiddetli faaliyet serfetmişlerdir.

Sovyet tayyareleri Rovaniemi'yi bombalamışlar ve sivil ahalden birçok kişiyi öldürmüşlerdir. İki Rus tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyet tayyarelerinin taarruzları

Helsinki 1 (A.A.) — Sovyet tayyareleri dün faaliyetlerini şimal Finlândiyası üzerinde teksif etmişler, bilhassa Rovaniemi'yi hedef tutmuşlardır. Beheri 9 bombardıman tayyaresinden müteşekkil üç filo bu şehrin üzerine 150 infilâk ve yangın bombası atmışlardır. Ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 15 ölü ve 60 yaralı vardır.

Tayyareler Rovaniemi hastanesine de taarruz ederek 20 kişinin ölümüne sebebiyet vermiştir.

İzmirdeki heyelân tehlikeli bir hal aldı

İzmir 1 (A.A.) — Sineklideki heyelân üzerine vaziyet dün daha tehlikeli bir hal almış ve arazi aşağıya doğru meylettiği gibi bir de yarık hâsıl olmuş tur. Dün bu muntakada 5 ev ve bir kahve daha tahliye edilmiştir. Heyelâna muntakada bulunan fazla suların sebeb olduğu tahmin edilmektedir. Belediye bu suları borularla Meles civarına akıtmağa başlamıştır. İleride herhangi bir tehlikenin önüne geçmek için burada ciddi tetkikat yapılmasına karar verilmiştir.

Belçika Erkânı Harbiye Reisi istifa etti

Brüksel 1 (A.A.) — Nazırlar meclisi - nin içtimandan sonra neşredilen bir tebliğde ordu umumî erkânıharbiye reisi General Van den Bergen'in istifa etmiş olduğu bildirilmiştir.

General, fiilî bir kumandanlık deruhde etmek üzere vazifesinden affını kraldan rica etmiştir.

Bir casusluk şebekesi meydana çıkarıldı

Brüksel 1 (A.A.) — Yeni bir casusluk işi ortaya çıkarılmış ve bunun üzerine 4 kişi tevkif olunmuştur.

Stokholm 1 (A.A.) — Helsinkiden bildiriliyor:

Finlândiya cephesinde ilk defa olarak beyaz Kürd Sibiryalılar görülmüştür.

600 kişiden mürekkebe bir Sibirya taburu 300 kişi ölü 50 esir vermiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 1 (A.A.) — Leningrad askerî muntakası genel kurmayının tebliği:

31 Kânunusanide yalnız keşif kolları faaliyeti kaydedilmiştir.

Sovyetlerin iki aylık zayıatı

Helsinki 1 (A.A.) — Finlândiya ordusu matbuat bürosu, harbin ikinci ayı bilançosunu neşretmiştir.

Finlândiya ordusu matbuat bürosu, harbin ilk ayının en mühim hâdisesinin 163 üncü Sovyet fırkasının imhası teşkil eylemiş olduğunu hatırlattıktan sonra diyor ki:

Kânunusani ayının en mühim hâdisesi de 44 üncü Sovyet fırkasının Suomisalmi'de ihata edilmesi teşkil eylemiştir. Bunun üzerine Sovyetler, hududun öbür tarafına çekilmek mecburiyetindedirler.

Kânunusani ayı zarfında, Finlândiya avcı tayyareleri ve hava dafî topları 136 Sovyet tayyaresi düşürmüşler. Bu suretle muhâsamatın başlangıcındanberi Sovyet hava kuvvetlerinin zayıatı 287 tayyareye bulmuştur.

Felâketzedelere yardımlar

Ankara 1 (A.A.) — Bağdaddan ve rilen bir haberde Bağdadda mukim bazı Türk vatandaşlarla aileleri tarafından felâketzedeler için teberrü edilen eşyanın ilk partisi yola çıkarılmış bulunmaktadı.

Yeni Zelanda hükümetinin teberrüü Ankara 1 (A.A.) — Hareketiarz felâketzedelerine bir yardım olmak üzere Yeni Zeland hükümeti 5000 Zeland lirası teberrü eylemiştir.

Yugoslavyanın yeni yardımı

Ankara 1 (A.A.) — Belgradtan bildirildiğine göre Yugoslavya hükümeti hareketiarz felâketzedelerine yardım olarak evvelce yaptığı teberrüden başka 3 milyon dinar değerinde 34 bin metre mikâbî kereste teberrü eylemiş ve bu keresteler sevk edilmiştir.

Yugoslavya hükümetinin felâketzedelere karşı göstermiş olduğu bu yakın alâka muhitte büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Romanyalıların yardımı

Bükreş 1 (A.A.) — Anadolu zelzelesi felâketzedelerine yardım komitesinin topladığı iane miktarı 2 milyon leyi geçmiştir. Yüksek miktarda yardımlar arasında, Yugoslavyanın Bükreş büyük elçisinin de yardımı vardır.

Sabahın Sabaha

Nutuk haftası

Avrupa bir belâgat, fesahat ve hita bet salonu haline geldi. Bizde ipliği pazara çıkan edebiyat Avrupada en kıymetli meta o.du. Avukatlar, generaller, diplomatlar, amiraller edebiyat peşinde. Nükteler, cinaslar, kinayeler, telmihler etek etek savruluyor. Neşir vasıtaları da mükemmel. Radyolar, ajanslar sayesinde hatibler kendilerini bütün dünyaya dinletebiliyorlar. Hiç bir beynelmil edebi şöhrat bu kadar geniş bir alâka görmüş değildir.

Eski çöl arabaları arasında yetişen şairler her yıl Sukuukzâda toplanır, hazır. İadıkları kasideleri yüksek sesle okur, alkış toplarlar. Harbden evvel Londranın meşhur Haydyparkında faşist, komünist gibi siyasi Boudist, Katolik gibi dünya propağandacılar mütemadiyen söyler, akıllarının erdiği, dillerinin döndüğü kadar fikirlerini izah edip taraftar kazanmaya çalışırlardı. Şimdi dünyanın dilediği ne çöl kasidesi ne de katolik akidesi, buram buram tüten politika komprimesi.

Haşyetle dinlediğimiz nutuklar ga zaba geçmiş bir yanar dağdan fıskıran ilk lâvlar gibi, eski Romanın Pompel, Herkulanam gibi iki büyük beldesini kül yığını haline getiren Vezünün krateri herhalde bugün nutuklarını dinlediğimiz devlet adamlarının ağzından daha korkunç değildir. Harbe nihayet vermek için mutlak surette hasmın yere serilmesi lâzım geldiğini söyleyenlerin her biri meyonlara süngünün hâkimidirler. Yıllardanberi hazırlanmışlardır. Emirleri altındaki barut yığınlarını bir araya getirirler küreyi behava etmeleri mümkündür. İşte bu çetin kuvvetlerin artık göğüs göğüse gelmek için hazırlanacakları görüyoruz. Eski gazve, lerde,kabile harblerinde muhasımlar karşılaşınca evvelâ iki tarafın en kuvvetli silâhşöru ortaya çıkar. Onlar mübarezeyle başlar, onların hızı ile arkadakilere birerleri üzerine atılır ve cenk böyle devam edermiş.

Şimdi de önce devlet adamları karşılıklı bir hamaset, belâgat mücadelesine başlıyorlar. Sinirleri gerilip, kafaları kızdırıyorlar. Bakalım bu hâlinin sonu ne olacaktır.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Şehir Meclisi dün toplandı

Vali ve Belediye Reisi üçüncü intihab devresinin ikinci yılı Şubat içtimasını açarak bir nutuk söyledi

İstanbul Şehir meclisi, Şubat devresi toplantılarına dününden itibaren başlamıştır. Dünkü toplantıya İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar reislik etmiştir.

Eski celsenin zabıtnamesi okunduktan sonra Vali ayağa kalkmış, şunları söylemiştir:

— Sayın arkadaşlar,

İstanbul umumi meclisi üçüncü intihab devresinin ikinci yılı Şubat içtimasını açıyorum.

Sayın meclisin bu içtimasında başlıca mesaisi önümüzdeki yılın bütçesini tetkik ve müzakere etmek olacaktır. Bu sebeple biz de, takdim edilmek üzere bütçeyi hazırlamış bulunuyoruz. Fakat hazırlanan bu bütçenin encümen tarafından daha esaslı tetkikini temin ve bu inkişaf içerisinde tahsilât nisbetlerini daha iyi ölçerek mali kaynaklarımızın bize vereceği imkânlarla tamamen uygun bir mesai programı ile yeni faaliyet senemize geçebilmek için, bütçeyi Nisan içtimasına devretmeği lüzumlu ve faydalı gördük. Buna mukabil bu devrede meclisinizin üzerinde bilhassa duracağı en ehemmiyetli iş, yeni belediye zabıtnamesinin tetkik, müzakere ve kabulü olacaktır. Filhakika elimizde hâlen mer'î bulunan eski bir talimatname mevcuttur. Fakat ihtiva ettiği ah-

kâm bugünkü beledi ve medenî ihtiyaçlarımızı karşılamaktan uzaktır. Onun içindir ki yeni bir talimatname hazırlamak için senelerdenberi çalışılmakta idi. Son aylar içerisinde bu çalışmalara hız verilerek hazırlıklar sona erdirilmiş ve talimatname meclisimizin tetkikine arz edilmiştir. Yalnız yeni talimatname içerisinde seyrisefe-re aid olan ahkâmı ayırarak son bir defa daha mütehasıs bir heyetin tetkikinden geçirmeyi muvafık gördük. Bu tetkikat da bitmek üzere olduğundan, gene bu devre içerisinde meclisinize takdim edilecek ve bu suretle talimatname tamamlanmış olacaktır.

Sayın meclisinizin bu talimatnameye olan mübrem ihtiyacımızı tamamen takdir etmekte olduğuna eminim. Bu itibarla meclis ehemmiyet ve müstaceliyetle müzakere ve tetkiklerini ve talimatnameyi çıkarmak suretile İstanbul Belediyesine çok değerli bir hizmet ifa etmiş olacaktır. Biz bu devrede mülhak bütçelerin idare hesaplarıyla peyderpey meclisinize sevk edilecek işlerimiz vardır ki kıymetli tetkik ve müzakerelerle hal ve intaç edilecektir. Mesainizin feyizli ve muvafakiyetli olmasını temenni ederim.

Bundan sonra ruznameye geçilmiş, ruznamenin kısa müzakeresini müteakib meclis Salı günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Vali dün Ankaraya gitti

İstanbul vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar beraberinde muhasebe müdürü Muhtar, imar işleri müdürü Hüsnü Keseroğlu, sular müdürü Ziya olduğu halde dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Vali ve beraberindeki zevat Ankara'da buldukları müddet zarfında şehre aid işler hakkında alâkadarlarla temaslara yapacak, icab eden izahatı vereceklerdir.

Elektrik idaresi şehirde bir milyon yedi yüz bin, sular idaresi altıyüz bin liralık ıslahat yapacaktır.

Vali Ankara'da bu hususa aid formülitenin ikmalini temine çalışacak, Taksim meydanına aid hazırlanan proje, satın alınacak otobüsler ve bazı malî işler hakkında Dahiliye Vekâleti ile temaslardan sonra Salı günü İstanbul'a dönecektir.

Maarif Vekili tetkiklerine devam ediyor

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Üçel dün de tetkik ve teftişlerine devam etmiştir.

Öğleden evvel Üniversitede muhtelif fakülteleri gezen Vekil, öğleden sonra vilâyete ve partiye uğramış, müteakiben tekrar Üniversiteye gitmiştir. Geç vakte kadar Üniversitede kalan Vekil, Edebiyat Fakültesinde yapılan toplantılara ri-yaset etmiştir.

Zelzele mıntakasına yeniden eşya gönderildi

İstanbul vilâyetinin zelzele felâketzedelerine yapmış olduğu yardımın yekünü dün 981,183 lirayı bulmuştur.

Dün Güneşu vapur ile Orduya 60 teneke kavurma, 132 çuval ve 5 sandık giyim eşyası, 75 balye yorgan, 10 balye battaniye, Giresuna 35 teneke kavurma, 4 teneke helva, bir teneke yağ, bir teneke zeytinyağ, 88 balye ve 6 sandık giyim eşyası gönderilmiştir.

Şehir işleri:

Belediyede yeni tayinler yapıldı

Münhal bulunan belediye müfettişliğine Balıkesir hususî muhasebe müdürü Raşid hâl müdürlüğüne İktisad Vekâleti eski ölçüler müfettişi Bedri, muavinliğine İhbarlar kaçakçılık servisi şefi Mazhar Tekman tayin edilmişlerdir.

Memurin komisyonunca muhtelif şube ve daireler memurları arasında yapılan terfi ve nakil ve tecziyeye aid kararlar da vali tarafından tasdik olunmuştur. Hukuk işleri kadrosundaki münhallere, açılan imtihanında en çok numara alan 3 genç tayin edilmiştir.

Otobüs servisleri hakkında proje hazırlandı

Belediye eski makine şubesi müdürü Nusret, dün İstanbul'a vali ve belediye reisi Lütfi Kırdarı ziyaret etmiş, vaktile otobüs servisleri hakkında hazırlanmış olduğu proje hakkında izahat vermiştir.

Et nakliyatına talib çıkmadı

Belediye şehirdeki et nakliyatını bir şirkete vermek istiyordu. Dün yapılan ihale esnasında talib çıkmamıştır. İhale müddeti yeniden temdid edilmiştir. Gene talib çıkmazsa bu iş belediye yapacaktır.

Bir çocuk av tüfeğiyle arkadaşını yaraladı

Dün Kadıköyünde feci bir kaza olmuş, bir çocuk dikkatsizlik neticesinde tüfekle arkadaşını vurmuştur.

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Taşlıbayır sokağında 1 numaralı evde oturan Süreyya adında 13 yaşlarında bir çocuk, tanıdıklarından Avniye aid av tüfeğini alarak Moda çocuk bahçesine gitmiştir.

Tüfeğin boş olduğunu sanan Süreyya, bahçede oynarken tetiği çekmiş, tüfek ateş olarak çıkan saçmalar o civarda bulunan Koço adında bir çocuğa isabet etmiştir. Bu suretle muhtelif yerlerinden yaralanan çocuk hastaneye kaldırılmış, hâdisenin etrafında tahkikata başlanmıştır.

Vazife kurbanı ikinci itfaiye neferinin cenaze merasimi bugün yapılacak

Kurban bayramının birinci günü Bostancıdan bir yangından dönerken vukubula bir kaza neticesinde ağır yaralanarak Nümune hastanesine kaldırılan itfaiyecilerimizden Salâhattin'in de evvelki gün vefat ettiğini yazmıştık. Vazife kurbanı Salâhattin de arkadaşı Hasan gibi bugün merasimle tedfin edilecektir.

Vazife kurbanı itfaiyemizin cenazesi, bugün saat 10 da Morgandan alınacak, namazı Beyazid camisinde kıldıktan sonra Edirnekapıdaki Şehidliğe defnedilecektir.

Deniz işleri:

Fırtına ve tipi hafifledi

Karadeniz, Ege ve Marmarada birkaç gündür devam eden fırtına dün hafiflemiştir.

Bunun neticesi olarak Salı günü limanımıza gelmeyen Antalya vapuru iki gün rötarla bu sabah limanımıza gelecektir. Karadenizde devam eden kar tipisi de hafiflemektedir.

Antalya vapuru dün Zonguldaktan limanımıza hareket etmiştir.

Bir otobüs hendeğe düştü

Taksimden Büyükdereye gitmekte olan şoför Mehmed Alinin idaresindeki 3070 sayılı otobüs Zincirlikuyu mevkiinden geçerken hendeğe düşmüştür.

Bu sukut neticesinde otobüste bulunanlar büyük bir korku ve heyecan geçirmişlerdir.

Kaza esnasında nüfusça bir ziyat olmuştur.

Bir otomobil kazasında üç kişi yaralandı

Dün Beyoğlunda bir otomobil kazası olmuş, üç kişi yaralanmıştır.

Çiçekçi sokağında 34 sayılı evde oturan şoför Fethi, idaresindeki 1587 sayılı otomobile İngilizsarayı arkasındaki viraajı dönerken, birdenbire önüne Sofya adında bir kadın çıkmıştır. Otomobil süratle Sofyaya çarparak yere düşürmüştü ve şoför kadını ezmek için manevra yaparken bu sefer de Hamalbaşında Harman sokağında 6 numaralı evde oturan 13 yaşlarındaki Hâlisle kardeşi Yaşara çarpmıştır.

Muhtelif yerlerinden yaralanan Sofya, Hâlis ve Yaşar tedavi altına alınmışlar, Fethi hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Noksan kantarla odun satan bir tüccar yakalandı

Kadıköyünde Kuşdilinde Sarayarkası sokağında 7 numarada oturan ve Kadıköyünde Söğüdüleşme caddesinde 19 sayılı depoda odun ticareti yapan Nasuhinin bir müddettenberi hileli kantarla satış yaptığı zabıtaca tesbit edilmiştir.

Dün bu depoda bir cürmü meşhud sonunda Nasuhî bir müşteriye noksan terazile kömür satarken yakalanmıştır. Suçu hakkında takibata başlanmıştır.

Ticaret işleri:

Bir günlük ihrac faaliyeti

Dış piyasalardan yağlı tohumlara gösterilen alaka gün geçtikçe artmaktadır. ihracatçılarımıza hergün müteaddid teklifler yapılmaktadır. Dün İsviçreye 74 bin kilo ayçiçeği, Belçikaya haşhaş küsbesi, Romanya'ya da 20 bin kilo susan sevkedilmiştir.

Fransaya 43 bin kilo tiftik, 41 bin kilo tütün, İngiltereye 30 bin kilo tiftik 20 bin kilo iç fındık satılmıştır.

Bir günlük ihracat yekünü 300 bin lirayı bulmuştur. Bu meydana muhtelif memleketlere deri, keçi kılı, kendir, balık, kire ve Mısır ile Filistine elna ve kestane gönderilmiştir.

Belediye iktisad işleri kadrosu takviye ediliyor

Belediye iktisad işleri müdürlüğünde Hazirandan itibaren üçraportörlük ve iki mürakiblik ihdas olunacaktır.

Mahkemelerde

Torununu zehirliyen kadının muhakemesi neticelendi

İddia makamı ihtiyar kadının idamı lâzım geldiğini söyledi, ancak kızının metres hayatı yaşaması gibi sebeplerle cezanın tahfifini istedi

Bir müddet evvel Beyoğlunda Tarlabaşında Omorfiya isminde 60 yaşında bir kadın 7 aylık torununu zehirliyerek öldürmüştü. İhtiyar kadının hakkındaki iddiaya nazaran vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Omorfiyanın Evdoksiya isminde 25 yaşlarında bir kızı vardır. Evdoksiya Tramvay İdaresinde çalışan bir gençle gayri meşru surette yaşamış, bir de çocukları doğmuştur.

Omorfiya, hem gayri meşru bir hayatın mahsulü, hem de bir İslâmın sulbünden gelme olduğu için, henüz 7 aylık olan çocuğa düşmandır. Bir gün, anası evde olmadığı bir sırada süte sürür mürekkebatı karıştırarak içirmiş; yavruyu bu suretle zehirliyerek öldürmüştür.

Hâdiseyi müteakib, işin meydana çıkmasıyla yakalanarak adliyeye verilen torun katili büyük anne, birinci ağır cezadaki duruşmasında:

— Ben, bu çocuğu bilerek zehirlemiş değilim. Bu iftiradır. Vak'a günü saçma sürmek için, sürür almıştım. Çocuk, odanın bir kenarına unuttuğum zehiri alarak, ağzına atmış, zehirlenmiş. Fakat, ben masumum. Bu çocuğu 7 ay ben büyüttüm. Ona bir kasdim olsaydı, bu işi daha evvel yapardım. demmiştir.

Bir senedenberi 1 inci ağırcezada

görülmekte olan bu dava, dün safhaya varmıştır.

Müddeiumumi muavini Übeyt, iddianamesini okumuş ve suç şahısların ifadeleri ve diğer delillerle görmüştür. Muavin, Omorfiyanın kanununun 450 nci maddesinin 1 ci bendine göre idamını istemiş, suçlunun kızını metres oturtması bazı sebepler gözönünde tutulursa, zannın tahfifi lâzım geldiğini belirtmiştir.

Dava, karara kalmıştır.

Afyon çalan üç hırsız muhakeme edildiler

Toprak Mahsulleri Ofisinin İstanbul bulda cereyan eden bir afyon sirkelinin duruşması, asliye 7 nci cezada son safhaya varmıştır.

Hâdisenin suçluları ambar memuru Fuad, müstahdeminden Şevket kapıcı Nüzhetten mürekkebdir. Hâdise larındaki iddiaya göre, ambardan tahsil zamanlarda 1800 küsur kilo afyon çalarak, dışarıda satmışlardır.

Kendileri ise, bu iddiayı reddetmiş, böyle bir hâdiseden bihaber olduklarını söylemektedirler.

Dünkü celsede mütealeasın serdeden iddia makamı, suçlu sabit bulmuş, her üç suçlunun da cezaya çarptırılmalarını talep etmiştir.

Poliste:

Bir ahşap apartımandan çıkan yangın söndürüldü

Dün Kadıköyünde Moda caddesinde 113 sayılı Kefeli Mehmede aid kısmen ahşap apartımanın üçüncü katında oturan İbrahimin bulunduğu daireden yangın çıkmıştır.

Hâdisenin mahalline gelep itfaiye tarafından yangın söndürülmüştür. Apartmanın sigortalı olduğu anlaşılmiş, yangının ne suretle vukua geldiğinin tahkikine başlanmıştır.

Ortaköy yangınının sebebi tahkik ediliyor

Evvelki akşam Ortaköyde Muallimnaci caddesinde ihracat tüccarı Emin Vâfiye aid köşkün kaliferi dairesinden çıkan bir yangın neticesinde içindeki eşyalarla birlikte yandığını dün yazmıştık. Yangın etrafında adliye ve zabıta tahkikata başlamış bulunmaktadır.

Köşkün 15 bin, içindeki eşyaların da 13 bin liraya sigortalı olduğu tahakkuk etmiştir.

Dün hâdisenin tahkikata meşgul olan müddeiumumi muavinlerinden İhsan Yarsuvat yangın mahalline giderek tetkikatta bulunmuştur.

Ayrıca belediye mühendisliği de mahallinde bir keşif raporu hazırlayarak tahkikat idare eden müddeiumumiye vermiştir. Yangının ne suretle çıktığı araştırılmaktadır.

Muhtelif semtlere yeniden lâmbalar takıldı

Yeniden Mecidiyeköyüne 6. Beşiktaşa 8, Uzunçarşuya 27 elektrik lâmbası takılmıştır.

Müteferrik:

Halk sandığı yalnız esnafa para verecek

İstanbul Halk sandığı idare meclisi, niden verdiği bir kararla memurlara baidema para ikraz etmeyecektir.

Bunun sebebi, şimdiye kadar memurlara tevzi edilen paraların muntazam şekilde toplanmamasıdır.

Diğer taraftan Halk sandığı esnafı yaptığı ikrazları zamanında toplamadığından esnafa daha geniş mikyette ikrazat yapılmasına karar verilmiştir.

İhtikâr komisyonu bugün toplanıyor

İhtikâr komisyonu bugün toplanarak ihtikâr yapıldığı iddia edilen bazı mevzular etrafında tetkikata devam edecektir. Bilhassa kâğıd, mukavva ve inşaat malzemesi bu meydana gelmiş satışlarda fatura verilmediği veya satışlar normal fiatlarda gösterildiği için satışların kontrolünden ekseriya netice alınmamaktadır.

Fakat yeni kanun hükümlerinin ihlali ve lüzum halinde otomatik olarak faaliyete geçileceğinin malûm bulunduğu alâkadarlar arasında matlub tesiri husule getirmiş bulunmaktadır.

TEPEBAŞI TİYATROSUNDA

5 - Şubat - Pazartesi

Felâketzedeler için Büyük Müsamere

PEMBE SOKAK

46 - No.

Yazan: M. Feridun

Bugün matinelere itibaren

TAKSİM Sinemasında

Ben Bir Pranga Kaçağıyım

PAUL MUNI

Kudretinin en büyük harikası, on binlerce kişi hapishane hayatı, haksızlığa isyan;

Türkçe Sözlü

İlâveten: EKLER JURNAL ve iki kısımlık Türkçe sözlü Kùltür Filmi

İtalyan matbuatı gözile Almanyanın Balkan siyasetine bir bakış

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Rumen petrol saha sından bir görünüş

İtalyan basınının Alman taraftarlığı bir emri vakidir. Harbden evvel İtalyan matbuatının zaten binbir çeşid tanzimlerle ilân olunmuş bir yoldaşı ve bir müttefiki idi. Berlin - Roma çelik mihrini Avrupa nice telâş ve korkular, dünyaya da velleleler salmıştı.

Fakat harb başlayınca İtalyanın bir denbire susup sindiği hayretle görüldü. Hattâ Bay Çemberlayn Duçeye teşekkür bile etmişti. Bunun üzerine herkes sanmıştı ki, Ruslarla anlaşarak İtalyanın hareketle dahil bulunduğu Antikomintern paktını bozduğu için İtalya Almanlara küsmüş ve üstelik, Almanya kendisine vaktile haber vermeden ve danışmadan Lehistan taarruz ettiği için, İtalya Mihverden ve Almanya ile birlikte otomatik surette harbe girmek mecburiyetinden sıyrılmıştı; tıpkı 1914 de olduğu gibi.

Keza şu veya bu sebep ve mütaalelarla İtalyanın bir gün müttefikler tarafına döneceği bile iddia olunuyordu. Nitekim bir çok tecrübeli başmuharrirler Kont Ciano'nun son nutkunun İtalyanları ve dünya efkârını buna alıştırmak için söylendiği yolunda tefsirlerde bulundular. Ondan sonra, İtalya Sovyet Rusya'nın Lehistanın taksiminde batı Galicyayı işgal ederek Romanya ve Macaristanla hem hudud olması üzerine birdenbire Rusya aleyhine döndü. Çünkü Duçe Rusya'nın Romanya ve Macaristan üzerindeki Tuna ve Balkanlara ineceği tehlikesini keşfetmişti!

İtalyanın, bir yangının saçakları sarıldığı zamanlara mahsus olan o pek telâşlı Macaristan ve Romanya siyaset oyunları sırasında başını iki avucu arasına alarak hayretle düşünmeğe dalmaması mümkün değildi. Bir taraftan Almanya ile olan ittifakına hahlel gelmediğini söyleyen İtalya, diğer taraftan Almanyanın bir müttefiki olan Sovyet Rusya aleyhine hareket ediyor ve ona karşı tedafül tertibler alıyordu.

İşin dıştan görünüşü hiç olmazsa bu idi: İtalya komünizmin Tuna ve Balkanlara yaklaşmasını istemiyordu. O Tuna ve Balkan devletlerinin bolşevikliğe karşı bir hamisi rolünü oynuyordu. Ne Balcanlarda ve ne de Tuna'da bir ittifak ve itihad istemiyen İtalya bu sefer Macaristanla Romanyayı uzlaşmağa sevk ediyordu.

Sovyet Rusya'nın Finlandiyadaki durumunun fenâlaşması ve Almanyanın garbi Galicya petrolrolleri demiryollarını işletme işlerini ele alması üzerine İtalyanın Tuna ve Balkanlarda hamilik rol ve mesaisi de sükûnet buldu. Şimdi de insan İtalyanın, Balkanları tehdit eden bir bolşevik ve bir Rus tehlikesi icad edip, ortalgı velleleye vermesi acaba bu

neticenin elde edilmesi için mi idi diye düşünmekten kendini alamıyor.

Balkan hareketleri ve Balkan antantı konseyinin Belgrad'da içtimaı, pek tabii olarak, İtalyada dikkati ehemmiyetle çekmektedir. Fakat şimdiki Romanya meseleleri kadar hiç bir mesele, hattâ Macaristan ve Yugoslavya meseleleri bile, İtalyayı ve İtalyan basınına bu derece meşgul etmemiştir. İtalyan basını umumiyetle Balkan antantına karşı hiç bir vaziyet almıyarak sadece bu baptaki malûmatı neşretmekle iktifa etmekte olmasına rağmen Romanya meselelerinde Alman tezini İngiliz ve Fransızlara karşı müdafaa etmekten geri durmamaktadır. Bu da İtalyanın Almanya ile iş birliği yapmakta devam ettiğini gösterir.

Bir İtalyan gazetesi Almanya ile İtalyanın Rumen petrol mahsullerinin % 60'ını satın aldıkları halde Fransa ve İngiltere yalnız % 10'una müşteri olduklarını yazıyor. Diğer bir gazete Almanyanın Rumen petrolrollerini kendi sanayiinde kullanmak mecburiyetini tebarüz ettiriyor. Bir üçüncüsü de Romanyanın Almanya'ya petrol vermekte taallül ve taannüdünün müthiş bir tehlike teşkil edebileceği pazariyasını ileri sürüyor. Bu havadisi yazısından aldığım Lukanın Roma muhabiri bazı İtalyan gazetelerinde «Demokratların iddialarına karşı Bükreşin enerji davranışı» şeklinde başlıklara rastlandığını bildirmektedir. Aynı muhabir, bize Messagero gazetesinin 27 İkincikânun nüshasında «Romanyanın Berlin tarafından değil, fakat Londra ve Paris cihetlerinden tehdide maruz bulunduğunu» yazmakta olduğunu bildirmektedir.

Öyle görünüyör ki İtalya feci hâdiselere ve bilhassa Almanyanın Romanya'ya nfhavet siyaseten tahakküm teşebbüsünde bulunmasına mâni olmak için bu devletin Romanyada iktisadî sahada tamamiyle tatmin edilmesini istemekte ve bunun için Alman tezini müdafaa etmektedir. Garibi şudur ki İtalyan basınının bugünlerdeki bütün mütaalelerinde herhangi bir bolşevik tehlikesi artık yer tutmamaktadır.

İtalyanın Romanyadaki Alman iktisadî menfaatlerini müdafaa yolunda gösterdiği taraftarlığın sebebini araştıranlar bunda bir parça da Almanyanın İtalyan menfaatlerinin hâkim bulunduğu Adriyatikten uzaklaştırmak arzusu bulunduğunu söylüyorlar.

Alman siyasetinin de İtalyan menfaatlerine dokunmamak ve bilâkis bu menfaatleri kollamak hususunda ciddi itinalar sarfettiği aşikârdır. Meselâ İtalyanın bolşevikliğe karşı olan hassasiyeti meselesinde Almanyanın Baltık dramından da istifade ederek, Balkanlar üzerindeki bütün müddealarını terketmek hususun-

da Moskovanın müvafakatini elde ettiği tahmin olunabilir. Birçoklarının fikri de, Sovyet ihtirası, tevessü ve inkişaflarını daima şarka, İraka ve Basra körfezine doğru sürmekle Almanyanın Balkanları kendine hasretmek istediği yolundadır.

Elhasıl İtalyan basını son günlerde bolşeviklikten bahsetmemekle beraber şimdi, Almanyanın iktisadî sahalarda ve bilhassa petrol meselesinde Romanya ile anlaşabilmesinin ancak Romanyanın a-razi bütünlüğünü Sovyetlere karşı garanti etmesiyle mümkün olduğunu apaçık yazıyorlarmış.

Romada buna bir de şunları ilâve etmekte imişler: Almanya, Romanya anlaşmasıyla bir taşla iki kuş vurmıştır. Çünkü Romanya'ya garanti vermekle Almanya evvelâ kendine muhalif ve karşı her türlü Balkan projelerini esastan torpillemiştir.

İkincisi Alman - Rumen anlaşması Balkanlardan bolşevik tehlikesiyle beraber Almanların iktisadî mübadelelerine müzar olabilecek herhangi bir harb ihtimalini de uzaklaştırmaktadır.

Bunları güzelce okuyup düşündükten sonra, İtalyanın Romanyayı bir bolşevik tehlikesi karşısında farzettirek bu memleketi endişe ve gürültülere boğmaktaki maksadın ne olduğunu daha iyi anlayabiliyoruz: Maksad, şimdiki oldukça aşikâr görüldüğüne göre, Romanyayı korutup Almanyanın kucağına atmaktır.

H. E. Erkilet

Fazla mal almak isteyenler hakkında tetkikat yapılacak

Makara ve terzi levazımı satan birkaç dükkân fazla tehcâm karşısında kaldığı Ticaret Müdürlüğüne bildirmiştir.

Bazı kimseler mükerrer taleplerde bulunmakta, lüzumundan ve mutadandan fazla mal almak temayülü göstermektedirler.

Bu vaziyet karşısında alâkadar bir firma vaziyetini anlatmış ve dükkânını kapatmıştır.

Ticaret Müdürlüğü bu şekilde alıcılar hakkında da takibat yapmak üzere vaziyetî tetkike başlamıştır.

2000 ton petrol ve benzin geldi

Şehrimizdeki hususî şirketler hesabına Romanyadan 2000 ton petrol, benzin ve makine yağı gelmiştir.

Petrol limited şirketinin Romanyadan mübaya'a ettiği petrol müstekkat-günlerde limanımıza sevkine başlanandan da mahallinde hazırlandığı ve bucağı haber alınmıştır.

Hâdiseler Karşısında

BİT BAHSİ

Bu yazı bit bahsi üzerinde yazacağım ilk ve son yazım olacak. Bitin üstüne başıma gelmesini ne kadar istemezsem, ka-lemimce dökülmesinden de o kadar çekiniyorum. Fakat ne yapmalı ki bugünlerde herkesin ağzında bit (herkesin ağzında, tâ birini mecazî mânâda kullandım).

Şehirde birkaç tifüs vak'ası çıkması, tifüsün bu gözle görünür elle tutulur nakil vasıtasına karşı esaslı bir mücadele lüzumunu hissettirdi.

Okuduğum haberlere göre bit mücadelesine, Bitpazarının kapatılmasından başlanıyormuş. Zavallı Bitpazarı, Lisana:

«Eskiye rağbet olsaydı Bitpazarına nur yağardı.»

Tarzında bir darbimesel bırakan bu pazar, isminin narına yarıyor sanırım. Çünkü Bitpazarında bit alınıp satılmadığı gibi, nihayet bit tutacak eşya da pek sık bulunmaz. İki tarafı dükkânlarda gerçi yeni eşya yoktur amma, eski konak kapılarından sökülmüş halkaların, kırık dökük sobaların birer bit yuvası olabileceğini zannetmem. Bence, Bitpazarının bit mücadelesi için kapatılması, Allah göstermesin amma bir çiçek hastalığı salgını zamanında Çiçekpazarının kapatılması ne'inden bir iş olur. Ve hele en fevri tarafı eğer şu bu, eski püskü elbiselerini Bitpazarına getirip gelen geçenerlere satıyorlarsa, bit mücadelesinde bit tutacak eskinin muayyen bir pazarı olması, satanların, satın alanların, satılanların kontrolünü kolaylaştıracaktır. Pazar kapanırsa pazarda satılmayan, pazarda satın alılmayan şehrin muhtelif yerlerinde birbirleriyle buluşup, gene alışveriş yaparlar ve bu alışveriş kontrol imkânı olmaz.

Gene okuduğum haberlere göre eskiciler de kaldırıyormuş. Gerçi bir bakıma iyi, rahat uykumuzda, ve bilhassa Pazar günleri:

— Eskiler alıyorum!

Bağırışlarla rahatsız olmayacağız amma, eskiler ne olacak? Sokağa atsak bir türlü, evde saklasak bir türlü. Esasen bitli ise sokağa atsak, bitli sokakta kalacak. Evde saklasak evde kalacak. Eskiciye satsak sanki daha mı zararlı olur ki! Esasen eski elbisede bit varsa onu seven kolay kolay cabadan eskiciye devretmez.

İşin şakasından ciddisine geçsek gizli eskicilik ihdas etmekte eskicilerin aldıkları elbiseleri tebhîr ettirmeden satmalarını temin etmek eskicileri kaldırmaktan daha faydalıdır.

Bu bahse dair dünkü gazetelerden birinde gördüğüm bir yazı serlevhasını da çok garib buldum:

«Bitileri polise haber veriniz»

Güç bir mesele. Bir kere bitliyi bitsiz nasıldır ayıracağız. Yolda gördüğüm kimseye:

— Hele şöyle sokul, yakını aç!

Diye bit muayenesi teklifine mi kalkalım. Yahud da uluorta şüphelendiğim kimseye polise gösterip:

— Bu adamda bit var!

mi diyelim. Ya adamda bit yoksa.. Müfte, ri diye bizi mahkemeye verirse, İftira cürmünden mahkûm olursak vay hâlimize!

Hem bit bir parça da imana, paraya benzeyen. Nasıl para ile imanın kimde bulunduğu belli değilse, bitin de kimde bulunduğu belli değildir. Meselâ eski püskü elbiseli adamda bir tek bit bulunmaz da kürk manto, tu, sarı ipek saçlı şık kadının mantosunun kolları arasında saçlarının ipek bükümlelerinde musibetten yüzlerce mevcuttur.

Velhasıl bitli ibarı keyfiyetî kolay kolay tatbik edilemeyecektir.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz ?

100 senede bir milyar

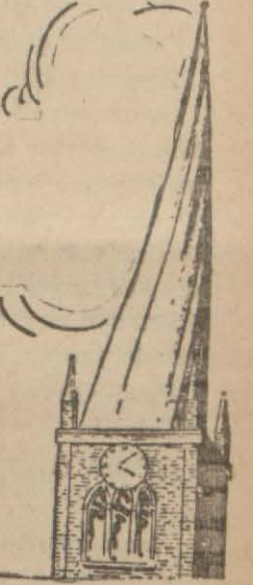
Bir adam, birden başlayarak bir milyara kadar hiç durmadan sayı saysa ne kadar zaman lâzım gelebileceğini hesaplamıştır. Ve en seri sayanın hiç durmadan saydığı halde ancak yüz senede bir milyarı bulacağını tesbit etmiştir.

Müstemleke olmıyan sahipsiz memleket

Müstemleke yapılmamış, ve hiç bir devletin temlik iddiasında bulunmadığı saha, cenub kutbunun etrafıdır. Soğuk olması buna sebep gösterilemez çünkü şimal kutbunda bu tarzda yerler bir çok devletler tarafından temellük edilmiştir.

Eğri kuleler

Pizaya giden seyyahlar evvelâ oranın en meşhur kulesini görürler. Bu kule eğridir. Fakat o tarzda hasablanıp inşa edilmiştir ki eğri olduğu halde devrilmez. Dünyada eğri kule yalnız Piza kulesi değildir. Çesterfild şehrindeki kilisenin çan kulesinin çatısı da eğri yapılmıştır.

GÖNÜLİSLERİ

«Çabuk ve iyi Bir izdivacı nasıl Temin edebilirim?»

Bayan «S. O.» vaktile sorduğu suale aldığı cevabı tatmin edici mahiyette bulmamış, tekrar:

— Çabuk ve iyi bir izdivacı nasıl temin edebileceğimi de anlamak istiyor. Bayan «S. O.» kendi ifadesi ile:

«İyi, fakat servetini kaybetmiş bir ailenin kızıdır, güzel midir? Bilmiyor, esasen bu, bir zevk meselesidir, tayin edilemez. Oldukça iyi bir tahsil vardır, bir evi idare edebilecek malûmata sahiptir, eğlenceye düşkün değildir, zamana göre az ve çokla iktifa etmesini bilir.»

Hülâsa, bunu ben ilâve ediyorum, ideal bir genç kızdır. Fakat, gene sözü kendisine bırakalım:

«Eski alle dostları arasında genç ve bekâr erkek yoktur, muhiti değiştirmesi mümkün değildir, esasen fiilen çalışmaktadır. Bu vaziyette çabuk ve iyi bir izdivacı nasıl temin edebilir?»

İşte bir sual ki, tatmin edici bir cevabdan gene mahrum kalacaktır.

İyi ve çabuk bir izdivacı temin eden genç kız muayyen bir kanunun muayyen bir maddesini tatbik etmiş değildir, esasen muvaffakiyetin kaidesi, düsturu, kanunlaşmış maddeleri de yoktur, arzunuzu mutlaka temin değil,

fakat husulünü teşkil edebilirsiniz, fakat alınacak tedbir şahsa, muhite, vaziyete göre değişir. Yalnız bir tanesi vardır ki, dünyanın kalabalık veya tenha her muhitinde aynı kudreti haizdir, gözden irak olan gönülden de irak olur, deriz. Hatırlanmak için görünmelisiniz, vesile icad etmelisiniz, bu arada da iyi şöretinizi muhafazaya azami şekilde itina göstermelisiniz.

Biliyorum, bu satırları okurken:

— Beylik nasihat, diyeceksiniz. Fakat ne yapalım ki, bu yolda hükmü kat'i bir efsun keşfedilmiş olduğunu bilen yoktur, söylenen her söz beylik olarak kalacaktır.

★

Bir evlenme talibi

Lüleburgazlı Hasan 25 yaşındadır, maddî durumu evlenmeye müsaidir. Bir yuva kurmak arzusunda, yegane şartı kendisine eş gelecek kızın «yabancı muhit» ten olmasındır. İtiraf ederim, maksadı anlamadım, tabiri aynen kopye etmekle iktifa ediyorum

★

Boyle aşk olmaz.

Bay Necmi:

— Kadın 25 inde, ben ise 21 incliyim. Henüz kutluladım, karşıdan karşıya sevişiyoruz, diyor ben de:

— Hayırlısı, demekle iktifa ediyorum.

TEYZE

EDEBİYAT

Yenileşen san'atkâr

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Yeni değil, yenileşen san'atkâr!.. Bu, içlerinde en büyüklerinin vasfıdır: mesele, Ahmed Haşim gibi...

Evet, Ahmed Haşim için büyük, niçin ölmüş eserler mübdi?.. Yalnız çok kuvvetli bir sembolist olduğu için mi?.. Yalnız hayallerinin yeniliği, orijinalliği, yalnız hislerinin bu hayallere uygunluğu, derinliği yüzünden mi?.. Yahud, bazıların anlayışına göre, yalnız serbest nazmı ilk defa aruzda kudretle kullanabildiğinden mi?.. Vaki bu saydıklarımız Haşimin ayrı ayrı meziyetleri.. fakat en büyük tarafı, hiç durmadan kendi kendini ikmal edişinden, şiirde vuzuha inkâr ettiği kadar, o vuzuha, dinlemesini, dinlediğini anlamasını bilen kulaklar için yalnız mısralarındaki tinnatle en büyük musiki *relief'i*, kabarışı verebildiğindedir. Bunun içindir ki, daha ilk şiirlerindeki, «Gölde saatler» i dolduran parçalarındaki çetrefil, hattâ bir dereceye kadar bozuk bir kısım mısralarının, sonraki şiirlerinde pürüzlerinden temizlene temizlene gittikçe musafallaştığını görüyoruz. Bu sebepten iddia edeceğim ki, asıl Haşimi ve onun büyüklüğünü, ancak, Piyale'yi okuduktan sonra daha iyi anlayabilmişizdir. Çünkü yalnız lisanını sadeleştirdiği kadar hayallerini inceltmekle de kalmıyor, adetâ kendi kendisinin ses ve renk itibarile eşsiz bir müfessiri oluyor. «Şiiri kamer» dedi esrarlı mehtab âlemi, sanki «Piyale» nin şu mısralarında billürleşmiştir:

Mehtab kemer ince belinde

Yıldızlar onun güldür elinde

Ya hele şu beyit:

Canân ki gündüzleri gelmez,
Akşam görünür havz üzerinde!

Sonra meselâ Ahmed Haşimdeki ölüm tahassüsü! Bu tahassüs önce ne dehşetle başlayıp, yılların geçişi ve ses üstadlığının ilerleyişi ile en sonunda, kendi ölümüne yaklaştığı zamanda ne yumuşaklığa kavuşuyor! İşte - ilkin misal - eğer aldanmıyorsam 1910 da yahud 1911 tarihlerinde yazdığı şu mısralar:

Firaz-ı zirve-i Sina-yı kahre yükselerek
Oradan,
Oradan düşmek, ölmek istiyorum!

Kanlı bir gömlek
Gibi hara-yı şemsi arkamdan
Tutup sürüklüyerek...

Yahud, gene aşağı yukarı o kadar eski olan bir manzumesinin şu anda hatırlar gibi olduğum şu mısralar:

Bu yol, bu yol, bu derin yol ki sanki
bir uçurum,
Bu yol uzun...

Fakat bütün bu eski, unutulmaz hatıralardan sonra Haşimin en son harikulâde şiirini, «Tahattür», ü okuyalım, derhal

Ahmed Haşim

aradaki farkı, yukarıda işaret ettiğimiz yumuşaklığı kavrarız. İşte son devri edebiyatımızın o incisi:

TAHATTÜR

Bir acem bahçesi, bir seccade,
Dolduran havzı ateşten bade.
Ne kadar gamlı bu akşam vakti
Bakışın benzemiyor mutada!
Gök yeşil, yer sarı, mercan dallar,
Düşmüş üstündeki kuşlar yâda.
Bize bir zevk-i tahattür kaldı
Bu sönen, gölgelenen dünyada.

Ahmed Haşim

Biliyorum, bazı romantik mizaçlar, bütün kelime ve terkiib uğultusuna rağmen evvelki mısralardaki çarmlı gerilmek üzere kahr ve ızdırab tepesine sürüklenmeği ve o tepeden boşluğa atılarak uçuruma yuvarlanmağı ölüm mefhumu için daha harikulâde bulacaklar ve Tahattür için «fazla mistik!» diye dudak bukecekler! Fakat bu dudak bukenler, sadece, akşam vakti bakışların değişmesindeki derin manayı kavramak hususunda şair kadar derinleşmek lâzım geldiğini düşünmelidirler. Zaten her derin duyguya, her kolayca erişilimeyn musiki ihsasına karşı en müptezel itiraz olarak mistik kelimesini yapıştırmak kadar basitlik tasavvur olunamaz. Nasıl ki böyleleri, Ahmed Haşimin bütün bir devir edebiyatına üreperiş veren şu beytinin insan dili ile ebediyetlere yolladığı çığlığı da duyamazlar: Bir eldir ufuklardan uzanmış,
Zulmet bizi çekmekte visale!
Maddenin ve ruhun bu kadar esrar ve haşmetle perçinlendiği, bu kadar bir tek feryad olduğu mısralar herhangi edebiyatta kaç tane gösterilebilir?
İşte bunun içindir ki, Ahmed Haşim, asırların nadir yetiştireceği büyük şair-

lerden biri idi. Şiirlerinde, ölümüne kadar mütemadi bir ilerleyiş, kemale eriş vardır. Bu sebepten, «yeni» kelimesinin birçok kimseler için pek haklı olan hamlik mefhumu karşısında Haşiminki bir «yenilik» değil, yalnız ve yalnız devamlı bir «yenileşme» dir. Bu olgunluk ta ancak büyük san'atkârlara vergidir. Şimdi gelin de, bugünkülerden ve ihtimal yarınkilerden de bin kere taze olan bu san'atkârı eskidir diye bir çukura atın bakalım. O çukura düşen, onun sadece fanî vücudüdür. Ruhu ise, şiirlerinin ölmez musikisi gibi, bir asır sonra da, beş asır sonra da her zaman yeni ve genç kalacaktır.

Nasıl ki Fuzuli de öyle.. hiç ölüyor mu? Eskiyor mu? Ölebilir, eskiyebilir mi hiç?

Telefonda

Telefon çalıyor.

— Kimsiniz?

— Eski şair. Ya siz?

— Ben de öyle. Dünkü nesilden.

— İşte bunun için size kızgınlım.

— Neden?

— Bir çocuğun şiirini methetmişsiniz.

— Olabilir. Vazifem güzel eserleri methetmek..

— Hayır, yalnız kendi eserlerimizi methedeceğiz.

— İyi amma, ben münekkiddim, meddah değilim.

— Nesil müdafaası böyle mi olur?

— Onu ben size sorayım?

— Neden?

— Güzele ve doğruya sınır taşı koymak istediğinizden...

— Güzel ve doğru yalnız bizim eserlerimizdedir.

— Hayır, güzel ve doğru her nes'in eserlerindedir. Fuzulide de vardı, Nedimde de! Fikretre, Hâmidde, Ahmed Haşimde de vardı. İhtimal sende de var, ötekinde de. Nasıl ki bugünkülerde de var!

— Ne biliyorsun?

— Bazı nümunelerle karşılaştım, ondan.

— Ne olsa onları görmeyeceksin.

— İşte onu yapamam.

— Yapacaksın, mademki onlar bizi inkâr ediyorlar!

— Etsinler, ne çıkar! Onlar çocuk diye biz de mi çocuk olalım.

— Bakın, kendi ağzınızla tutulduunuz.

Çocuklar güzel eser yazarlar mı?

— Bir zamanlar biz de çocuktuk.

— Fakat biz güzel eserler yazdık.

— Onu biz söyleyelim, okuyanlarımız söyleyin. Nasıl ki yeni gençlerin iddiasında da sakat taraf burası!

— O halde?

— O halde fikrim açık! Her devir, kendi eserini bırakır. Her devirde yaşayan ve daima yaşayacak olan eserler de

Kitablar arasında

Çok güzel bir eser: (Elli Türk Büyüğü)

Yazan: İbrahim Hoyi

Biri resimde, ötekisi yazıda üstad iki san'atkârın ve Türk kültürüne bütün bir cehid, bütün bir gayretle hizmet etmeği kendisine şiar edinmiş olan üçüncü bir kıymetin elbirliği ile meydana getirdikleri fevkalâde güzel bir abide karşısında bulunuyoruz. Öyle bir abide ki bütün harcı, malzemesi yerli, mevzuu yerli, düğünüşü, tertiblenişi, istiflenişi (Türk) tür. Öyle bir abide ki, yirminci asır Türk matbaacılığının, resimde ifade, san'at örneğinin müşahhas bir şahıslığıdır.

Yedi Gün müessesesini kuran Sedat Simavinin başta, edib İbrahim Alâettin'in metinlerini hazırladığı, ve çok kıymetli dostum üstad ressam Münif Fehimin yarattığı (Elli Türk Büyüğü) [1] isimli mecmuadan bahsetmek istiyorum. Başlı başına ince bir zevk, titiz bir itinanın billürlanmış bir mahsulü olan, (Elli Türk Büyüğü) eseri millî kütüphanemizin en gözde yerine geçecek, en seçkin bir nümunesidir.

Kitab dünyamızın garib bir âdetini hatırlatayım. Münekkiddimiz, her nedense mütalea ve tenkid süzgeçlerinden geçirdikleri bir eserin yalnız ve yalnız muhtevasını nazarı itibara almak, kapak resminden veya bu eserin içinde bulunabilecek diğer resimlerden dolayısıyla ressamdan bahsetmemek gibi yanlış bir yol tutmuşlardır. Hattâ bir eserin muhariri kadar, o eseri bir kat daha renklendiren, hüviyetlendiren ressamını da tahlil ve tenkid etmemizi (nitekim garb münekkiddleri bunu asla ihmal etmezler) belirtir bir yazıma karşı Nurullah Ataç bir makalesinde, bir yazı mahsulünü resmi için alıp okumayacağını söylemiş, herhangi bir eserin resimle kıymetlenmeyeceğini isbata çalışmıştı. Halbuki, üstad Nurullah Ataçın da pek iyi bildiği gibi tanınmış birçok garb hikâyeci ve romancılarının en beğenilmiş eserleri, daha ziyade bunlara çok büyük ressamların yaptığı tablolar yüzünden bir kat daha alâkayı celbetmiştir. Meselâ, O. Henry'nin, The Gift of the Magy isimli hikâyesini süsleyen ve S. Gooden'in sihirli kaleminde çıkmış olan 14 resim, bugün İngiliz edebiyatının en güzel eserlerinden biri sayılıyor. Fransız tabileri Baud'aire'in meşhur Flecer de Mal'ine kendi elile

(1) Elli Türk büyüğü. Yazan İbrahim Alâettin, resimlerini yapan, Münif Fehim. Basan Yedi Gün müessesesi. 100 kuruş.

vardır, bu kuvvette olmaları da..
— Yani ne demek istiyorsunuz
— Demek istediğim şu: kendimize güvenelim.
— Ben güveniyorum.
— Öyle ise ne diye telâştasınız?
Bu defa cevap yok. Telefon hiddetle kapanıyor.

Halid Fahri Ozansoy

çizdiği resimleri ilâve etmekte hiç te çekinmiyorlar. İngiliz, Amerikan münevveri Mark Twain'in herhangi bir eserine serpiştirilen, Foucasse'in basit, iptidal gibi görünen fakat hakikatte çizgi şaheseri adedeceğim karikatürlerini de aynı istek ve hararetle arıyor. Tagore'dan tercüme ettiğim Bahçıvan isimli eseri bir kat daha güzelleştiren üstad Münif Fehimin san'atlı elinden çıkma kapak resminin Avrupada bile beğenildiğini söyleyeyim..

★

(Elli Türk Büyüğü) bir kültür dünyasıdır. Buna kendi kendimizi, büyüklüğümüzü sade fakat metin bir üslûbla bize anlatan, bir hazinedir de diyebilirim. (Elli Türk Büyüğü) nde lâf kalabalığı, ebeliği yok. Hayatı tetki kedilen, şahsiyeti tebarüz ettirilen her büyük için söylenen sözler ölçülü. Fazla kelimeye yer verilmemiş. Her sayfada bir tarih parlak bir ayndan aksettiriliyor. O büyüğün hususiyeti, ehemmiyeti, millî mefahir galerimizdeki mevkîi kısa fakat veciz bir şekilde sıralanmıştı. Derin bilgisi, kıymetli tettebüleri ile kültür âlemimizin en sayılı ve o nisbette mütevazı sımalarından biri olan İbrahim Alâettin Gövsanın mevzuuna uygun erkek bir üslûbla yazdığı bu «hal tercümeleri» kısaltılmış biyografi janrının en güzel, en selis örneklerinden biridir. (Elli Türk Büyüğü) nün bir sayfasında, yüzlerce sayfalık bir biyografi kitabının özünü buluyorsunuz.

★

Şahasının münakaşa kabul etmez, en yüksek üstadı, doğuştan san'atkâr, ressam Münif Fehimin tılsımı fırçası ile yarattığı ve (Elli Türk Büyüğü) nü süsleyen resimler de teker teker birer san'at, görüş buluş kudreti nümunesidir. Bu portreleri seyrediniz. Her birisindeki ifade, hüviyeti belirtme kudretine hayran olacaksınız. Ne bileyim, bir koca Sinanın nurani yüzünden bütün azamet ve heybeti ile fıskıran dehayı, bir Dedenin çehresindeki o asil tevekkülü, nezih iman, bir Yunus Emrenin, bütün çizgileriyle halktan olduğunu hâkkeden o muhteşem fakat dümdüz manayı, kolaylıkla adetâ el ile tutar gibi okuyor, görüyorsanız bu san'atkâr Münifin san'at üstünlüğündendir. Hele Millî Şefimiz İsmet İnönünün portreleri, nev'nin d'après nature şekline daha çok, daha fazla muvaffak olmuş bir nümunesidir.

(Elli Türk Büyüğü) nde Ahmed Vefik Paşayı, Namık Kemalî, Şinasiyi, Abdülhak Hâmidî, Fikretî, Akifi, Ziya Gökalp'ı bir fotoğraf adesesinin aldatıcı zaviyesinden değil, hayata intibak etmesini bilen ve bütün heyecanlarını, havasını bu (Devamı 11 inci sayfada)

Cinayete dair başka bir şey konuşmadılar. Genç kız, babasının büsbütün neşterlemek istemiyordu.

Artık ayrılacaklardı. Verilen müsaa-de bitmişti. Babasının üç günde pörsüyen yanaklarını doymak bilmeden öptü. Öptü. Baba da, kızını bağrına bastı. Sessiz, sessiz ağladılar.

Güner, ayrılmak üzereydi.

Koridorun nihayetinden ayak sesleri duyuldu. Biraz sonra seslerin sahipleri de görünmüştü. Gardiyan ve bir genç kadın. onlara doğru geliyordu.

Niyazi bey, gelen kadına dikkatle baktı. Tanıdı. Gardiyanın yanında, kendisine doğru ilerleyen genç kadın, o evden çıkarken gördüğü, muhalebicide konuştuğu Venüs Mualla değil miydi?

Yanlarında durunca, Güner şaşır-mıştı. Bir ona bir babasına bakıyordu.

— Beni tanıdınız mı beyefendi?

Elini uzatmıştı. Niyazi bey bu ziyaretten mütehayyir:

— Tanıdım, kızımı!

Dedi.

— Sizi rahatsız ettim.. konuşmanız mâni olmaz mıymı?

— Hayır kızım. Güner yavrum, sana Muallâ hanımı tanıyayım Bana iyilik eden bir iyi kalbli insan!

Sonra Muallâya döndü:

— Kızım Güner!

«Son Posta» nın tefrikan: 19

CENNETLİK GÜNAHKÂRLAR

YAZAN : NUSRET SAFA COŞKUN

İki kadın birbirlerine ellerini uzat-tilar. Muallâ:

— Size iyilik değil, fenalık ettiğimi anlamam. Vicdan azabı içindeyim.. Ben sebep oldum değil mi?

Güner, genç kadını süzmekte devam ediyordu. Babası, bu ilk bakışta mahiyeti sezilen kadını nereden tanıyordu? Bu kadın babasının iyilik, kendisinin fenalık telâkî ettiği hareketi ne zaman ve nasıl yapmıştı?

Bir müddet üçü de ne konuşacakları, ne konuşmaları lâzım geldiğini kestiremedikleri için sustular.

Nihayet Muallâ:

— Haber alır almaz beynimden vurulmuş döndüm, beyefendi dedi.. Buna ben sebep oldum, diye o kadar azab çekiyorum ki...

Niyazi bey, Muallânın küçük elini avuçları içinde şefkatle okşarken:

— Müsterih ol kızım! diye teselli etti onu.. Sen bana iyilik yaptın. Ben bunu

fena bir neticeye götürmüşsem, kabahati benim ve senin bilmediğin bazı sebeplerindir. Beyhude yere üzülme, ötede beride ağzından lâf kaçırıp kendini zan altında bırakma... Beni aradığınızda çok teşekkür ederim...

— Size bir faydam dokunabilir mi beyefendi? Ben mahkemede bütün bildiklerimi söylesem, sizin hâdiseden evvelki ızdırabınızı anlatsam?

— Sakın ha.. bunu yapmayınız beni büsbütün mahvedersiniz. Hem size zarar verebilir. Kat'iyen böyle bir harekette bulunmayınız.

Niyazi bey de, Güner de genç fahişeye takdîrkâr bir hayretle bakıyorlardı. Niyazi bey, vücudünü satarak geçinen, düştüğü mülevves hayatın murdar tecellileri arasında kalbi nasırlaşmamış, ruhu hassasiyetini kaybetmemiş olan genç kadına minnet dolu gözlerle uzun uzun baktı:

— Teşekkür ederim yavrum.. Beni

bu kadar düşündüğünüze öyle minnettarım ki...

— Siz de bana bir evlâd muamelesi yaptınız. Benimle insanlığımıza hitab ederek konuşan ilk insan sizsiniz. Sizi babam kadar sevmişim.. seviyorum da.

Yüzü süzgül, gözlerinin altı morarmış, çehresinde her türlü sefil yorgunluğun izleri bulunan, genç kadını süzerek. Güner ona karşı kalbinde bir sız-caklık, yakınlık, babasına karşı gösterdiği alâkadan sevgi duymuştu.

Gardiyan, uzaktan vaktin geldiğini sesleniyordu.

Veda ettiler.. Onlar uzaklaşırken Niyazi bey parmaklığa dayanmış, gözlerini kırpmadan arkalarından mah-zun mahzun bakıyordu. Koridorun dö-nemecini kıvrılırlarken, Günerin, Muallânın koluna girdiğini gördü. Kalbi endişe ile değil, en sağlam bir huzurla dolmuştu. Kızının bir orospunun koluna girmesi onu ürkütmüştü.

— Beni ve onu namuslu insanlar düşürdüler.. diye mırıldandı... Kızım bu genç kadının kolunda en sağlam bir destek bulmuştur. Bu kadın kızımı koruyacaktır. Çünkü o, korunmadığı için düşmüştür.

Gözden kaybolmuşlardı. Artık ayak sesleri de duyulmuyordu. Etrafa derin bir sessizlik çökmüştü. Kolları demir parmaklığa abanmış, gözleri onların kaybolduğu son noktada dakikalarca gardiyan gelinceye kadar öylece kaldı.

ALTINCI SAFHA İLK CELSE

Nazarı dikkati celbeden bir genç kadın

Ağır ceza mahkemesindeyiz.

Loş salonda, insanlar, sıralarda değil, birbirlerinin üzerlerinde oturuyorlar. Kapılardan taşan kalabalık gittikçe artıyor. Zabıta-tertibat almasına rağmen tehacümün önüne geçememiştir.

Koridorlar, merdiven başları meraklı halk kütleleri dolu... Salonda yer bulabilmek için, bir kısım halk, sabah karanlığı adliye koridorlarını doldurmuş, ağırceza salonunun açılmasını beklemişlerdi. Her tarafta, evlâd katil babanın münakaşası yapılıyor..

(Arkası var)

Deniz ve denizcilik

Büyük Harbden alınması icab eden ders

“Son Posta,,nın denizci muharriri yazıyor”

«Hitler ve Alman hariciye nazırı beynelmilel menfaatlerin nasıl taksim edileceği ve galib gelecek muzaffer bir Almanyanın mağlûb İngiltere ve Fransa ile ne gibi şartlar dahilinde sulh yapabileceğini tetkik edeceklermiş!»

Bu, son günlerde okuduğumuz şayanı dikkat gazete havadislerinden birisidir.

Şüphesiz devletler bir harbê bir maksadla girerler. Mağlûb olacağını bile harbi arzuluyan bir devlet henüz görülmemiştir, görülmiyecektir de.. Şu kadar var ki, harb ve neticesi, iştirak eden devletlerin arzularına tâbi değildir. Galibiyeti garanti ettiğini zannedenler mağlûb olabilir, hattâ haritadan silinir, en ağır mağlûbiyete namzed görünenler şerefli bir netice elde edebilir.

Beş aydır devam eden dünya harbinin neticesini bugünden tahmin etmek elbette mümkün değildir.

Bununla beraber, elimizde güzel bir tahmin ölçüsü, hatıraları henüz kaybolmayan bir misal; Harbi Umumi vardır.

Bugünkü harbin Büyük Harbden başka bir netice vermesi için aşağıdaki dört şartın değişmesi lâzımdır:

- 1 — Sevkulceyiş.
- 2 — Kuvvetler nisbeti.
- 3 — Tarafardan birinin icad ettiği öldürücü yeni bir silâh...
- 4 — Muhariblerden bir tarafın persönel yetiştirmekteki muvaffakiyeti.

Mevzudan uzaklaşmamak için bu dört maddeyi uzun uzadıya izah edecek değilim. Yalnız Almanyanın bu dört şartta da Harbi Umumiden, bugün daha üstün olduğu iddia edilemez. Her halde dünya efkârı umumiyesi Hitler ve fon Ribben-

İngiliz donanması

troptan daha başka bir kanaat beslemektedir.

Dünya efkârı umumiyesinin kanaatinde bulunduğum için, Almanyanın bazı askerî meziyetlerini teslim etmekle beraber bir Alman deniz gediklisinin hatırasını nakletmekten kendimi alamıyacağım:

Hikâyenin nakili Büyük Harbi yaşamış O. Vehner'dir. Bir denizaltısının İngiltereye teslimini anlatıyor: «Büyük bir fedakârlık ve hattâ feragatkâr bir hayat mücadelesi ile birçok

günler, aylar ve seneler dolduran çetin hizmetimiz sona ermiştir. 18 Teşrinisani 1918 deyiz. Bir hafta evvel İngiltere sahillerinde vazife aldığımız halde bugün Heligoland'da, demirliyiz. Yarın da denizaltımızı İngiltereye teslim için hareket edeceğiz. Bir taraftan cephaneye ve torpillerimizi çıkartıyor, diğer taraftan maruz kaldığımız şu feci akıbete tükenmek bilmiyen göz yaşları döküyoruz. Yalnız aynı hazırlığı yapan 18 denizaltı ile bizi tekrar Almanyaya getirecek olan Heligoland gemisi bulunuyor.

Sabahın sekizi.. bütün gemiler demir alıyorlar... Birbiri peşine limandan çıkmağa hazırlanıyorlar. Manzara tamamen bir cenaze merasimini andırıyor. Sanki hepimiz ölüyüz, iki İngiliz gemisi bizi takip ediyor. Yalnız bir tekinin bütün İngiliz donanmasını korkuttuğu 18 Alman denizaltısı, kendisini cesur ve kahraman taniyan denizlerde, başı önünde, mahkûmlar gibi ilerliyor. Saatte sekiz mil yapıyoruz.

20 Teşrinisani, sabahın erken saatlerinde, kuvvetli ışıklarla bir şehir manzarası arzeden bir donanmanın bize yaklaştığını görüyoruz. Bunlar da bizim gibi İngiltereye teslim olmağa giden Alman zırhlı, kruvazör, muhrib ve torpidobotalardır. Arkamızdan yetişen bu filonun bizi geçip gözden kaybolması, âsâbımızda büyük değişiklik husule getirdi, hepimiz ağlıyoruz. Az zamanda dünya tarihine azametli sayfaları yazan bu donanma kendi kendisini teslim ediyor.

İngiltereye yaklaştıkça, bizi teslim olmağa gelen İngiliz gemilerinin adedi artıyor. Kendisinden çok kuvvetli beş İngiliz gemisi (Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta»nın zabıta romanı: 68

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMI

Rıdvan Sadullahın plânı

Rıdvan Sadullah yerini değiştirerek masanın başına geçti ve paketi açtı. Postahanedden çıktuktan sonra Rıdvan Sadullah'a nereye gideceğimi sordum.

— Benim ufak tefek bazı işlerim var, Cevad Fehmi! dedi. Sen serbestsin, mümkün olsa da Kapalıçarşıya kadar bir uğrasan. Bizim antikacı eski bir halı düşürdüğünü haber vermişti. Bugün gidip görecektim. Fakat mümkün olmayacak. Yarın, daha doğrusu öbür gün uğrarım. Ben görmeden herhalde halıyı elden çıkarırsın!

Kendisine «peki» demekle beraber bu halı meselesinin beni baştan savmak için bir sebep olduğunu hissettim. Çünkü antikacıya evde iken pekâlâ telefonla malumat verilebilirdi. Ben oraya kadar göndermeye mana yoktu. Rıdvan Sadullah herhalde bana dahi bildirmek istemediği bazı işlerle uğraşacaktı. Acaba ne yapacaktı? Çok merak etmekle beraber bunu kendisine sormadım. Sorsam da söylemeyecekti.

— Ben yediye doğru eve döneceğim Cevad Fehmi! dedi. Sen de daha fazla geç kalma! Osman beyle müddeumumî muavininin de o zamana kadar Bebekten döneceklerini ümid ederim.

Rıdvan Sadullahın arzusunu yerine getirdim, bazı ahbabları ziyaret ettim ve yediden az evvel eve döndüm. Kapıda bekleyen polislerden serkomiserle müddeumumî muavininin yarım saat evvel geldiklerini haber aldım. Rıdvan Sadullah ise henüz avdet etmemişti. Polis memurları gaybetimiz esnasında gelen giden hiç kimse olmadığını söylediler. Yukarı çıktım ve cinayet masası serkomiseri ile genç adliyeciyi odalardan birinde ask ve düşünceci bir tavırla bizi beklerlerken buldum.

Ben içeri girince serkomiser: — Kuş çoktan uçmuş! dedi. Süreyyayı yakalayamadık.

— Ne diyorsunuz? — Evet. Herif dün gece «seyahate çıkıyorum» diye bir bavulla savuşup gitmiş! Hoca yok mu?

Kendilerine vaziyeti anlattım. Serkomiser:

— Çok şey! dedi. Halbuki sizi beraber götürmeyi bizzat o istemedi mi idi?

Serkomisere hasta ile genç kızı sordum. Neclâ nişanlısının yanında idi ve dadından öğrendiğine göre biz gittik gideledi oradan ayrılmamıştı.

Biz böyle konuşurken kapı çaldı, Rıdvan Sadullah içeri girdi. Kendisini kapıda karşıladık. Çehresi mutaddan daha fazla neş'eli idi, elinde oldukça büyükcek bir paket taşıyordu. Bizimle beraber kapıya koşan dadiya paketi almasını söyledim, Rıdvan Sadullah mübalâğah bir eda ile bağırarak:

— Sakın ha! Onu kimseye emniyet edemem.

Hayretle birbirimize baktık.

— İçinde çok kıymetli bir şey var, galiba! dedim.

Gülerek cevap verdi:

— Evet çok kıymetli bir şey! Tahmininizden de kıymetli!

Rıdvan Sadullah paltosunu çıkardı ve ihtimamla yere bıraktığı paketi gene aynı ihtimamla eline alarak oturduğumuz odaya doğru yürüdü. Biz de kendisini takip ettik.

— E Osman bey, anlat bakalım. Bebek-

te macera arzun dahilinde cereyan etmedi galiba.

Serkomisere küfürler savurarak bana söylediklerini biraz daha mufassal şekilde tekrarladı. Rıdvan Sadullah bunları gayet lâkaydı bir eda ile dinledikten sonra:

— Üzülme Osman bey! dedi. Katili yakalayacağız. Sana verdiğim sözde duruyorum. 48 saatin aşığı yukarı beş saati geçti. Tam 40 saat sonra her iş tamam! Necdetle Neclâdan ne haber?

Bu suale de ben cevap verdim.

Rıdvan Sadullah serkomiserle sordu:

— Kararlaştırdığımız malumat yarın gazetelerde intişar ediyor, değil mi?

Osman bey:

— Edecek dedi. İstihbarata söylediği gibi rapor verdim. Ayrıca gazetelere de bu raporu almaları için telefon ettirdim.

— Mükemmel!

Nihayet anlatmak sırası Rıdvan Sadullah'a gelmişti. Yerini değiştirerek masanın başına geçti. Sokaktan getirdiği paket masanın üstünde duruyordu. Bunu önüne çekerek ambalajını çözmeğe başladı.

Biz de masanın etrafına sıralanmıştık. Merakla paketin içinden çıkacak şeyi bekliyorduk. Az sonra ambalaj çözüldü de paket muhteviyatı meydana çıkınca bu merakımız derin bir hayrete inkılâb etti. Paketin içinden balmumudan mamul bir inesan kafası çıktı. Garib şey, bu da ne demek oluyordu?

Balmumu insan kafasına dikkatle bakan serkomiser:

— Hay Allah belâsını versin! diye söylendi. Bu tıpkı Necdete benziyor.

Rıdvan Sadullah:

— İyi bildin Osman Bey! dedi. Delikanlının elbiselerini temizliyen dadı benim tenbihim üzerine cüzdandan bir ve sika fotoğrafı çaldı. Onun yardımı ve benim tariflerim sayesinde işte bu eser meydana çıktı. Sıhhi müzenin mübaşer mütehassısı eski bir tanıdiktır, ona yaptırıldı. Demek beğendin, ha?

— Çok beğendim amma, eğer bunun ne işe yarayacağını anlarsam Allah beni kahretsin!

Rıdvan Sadullah:

— Evet artık bunu anlatmanın tam sırasındır, dedi. Plânım şu... Şimdi bu balmumu kafaya yastık ve yatak çarşafından bir vücut ekliyeceğiz. Kafanın bir kısmını yaralı imiş gibi sargılarla saracağız. Bu iş bittikten sonra meydana çıkan heyeti bir yatağa yatırarak güzelce örteceğiz. Oyuyacağımız oyunu kavriyorsun değil mi Osman Bey?

Serkomisere şaşkın şaşkın kekeleydi:

— Kukla değil mi hocam?

Rıdvan Sadullah neş'eli bir tebessümle:

— Evet, bir nevi kukla amma, ben onu sormadım, Osman Bey! dedi. Her ne ise anlatmaya devam edelim. Şimdi bu başı sargılar içindeki sunî adamı Necdetin yattığı odaya götürür, delikanlının yatağına yatırır ve delikanlıyı da oradan çıkarırsak ne olur? Haricden gelen bir kimse Necdet bu yatağa yatıyor. zan etmez mi?

Dikkat! Roman burada bitmedi. Arkası 11 inci sayfada.

Tarihten Sayfalar

İbni Batutanın hikâyeleri

“Son Posta,,nın tarihî bahisler muharriri yazıyor”

On dördüncü Milâdî asır başında yaşamış olan Tancalı seyyah İbni Batuta, gezdiği memleketlerde görüp işittikleri arasında birçok güzel fıkralar, hikâyeler, sergüzeştir anlatır. Bugün, okuyucularımıza, İbni Batuta hikâyelerinden birkaç tanesini nakledeceğim:

Vaktile haksız yere pek çok adam öldürmüş olan Hind padişahlarından birdürmüş olan Delhi şehrinin ahalisi, ne payitahtı olan Delhi şehrinin toplatmış içi padişaha küfürlerle dolu birçok mektublar yazarak üzerlerini mühürlemişler, kâğıdın dışına da «Allahın aşkına» di-bunu kendisinden başkası okumasın» diye yazarak sarayının muhtelif yerlerine atmışlar. Sultan bu mektubları toplatmış, mühürlerini sökerek içlerini okumuş, hep sinde de kendisine karşı en ağır şekilde hakaret ve küfredildiğini görünce Delhi şehrinin mahvetmeğe karar vermiş; ve kararını şu garib şekilde tatbik etmiş:

Evvellâ, bütün Delhililerin ev, dükkân, han ve hamam, bütün mülklerini satın almış, sonra, payitaht halkını artık kendi mülkü olan şehirden kovarak Devletâbad şehrine gidip yerleşmelerini emretmiş. Şehir halkı buna karşı gelmek istemiş de tellâlar, üç gün içinde şehirden çıkıyacak olanların şiddetle cezalandırılacağını bağırarak, Delhililer, çaresiz kalarak yurdlarını bırakmışlar ve Devletâbad şehrine muhacir olmuşlar. Padişah, üç gün sonra, kölelerini şehri defteşer memur etmiş, köleler, bomboş ve ıssız şehir evlerini birer birer aramışlar, koca Delhide kimsesiz biri kör, biri kötürüm iki adam bulmuşlar.

Padişah, kötürümün, Devletâbad istikametinde topla atılmasını emretmiş. Kökürüm de, ayagından bir âta bağlanarak Devletâbada sürülmesini söylemiş, ve bismaretle parçalanmış, Devletâbadta ancak ata bağlanmış olan bir ayaklı gitmiş. Sultan, bir gece sarayının taracasına çıkarak payitahtı seyretmiş, şehri karanlığa boğulmuş görünce: «İşte şimdi yüreğim ferahladı!» demiş. Bir müddet sonra da başka memleketlerden birçok muhacirler getirterek Delhiye yerleştirmiş...

İbni Batutanın Delhiye uğradığı sırada hükümdarlık eden bu Hind padişahının bir veziri vardı. Bu vezirin kız kardeşi oğlu, dayısını öldürerek hazinesini zaptetmek ve o sıralarda dağa çıkmış olan bir şakinin yanına kaçmak istiyordu. Etrafına toplananlarla yakalandı. Ayakdaşları padişah tarafından katlettiler, kendisi de dayısına teslim edildi. Vezir de, kız kardeşi oğlunun ayakdaşları gibi idamını emretti. Bu delikanlının sevgili bir cariyesi vardı. Cariye de kendisine vurgundu. Son buluşmaları ve kucaklaşarak ayrılmaları pek acıklı olmuştu. Delikanlı, fillerin önüne atılarak öldürüldü. Derisi yüzüüp içine saman dolduruldu. O gece, cariye de kendisini, aşkının öldürüldüğü yere yakın bir koyuya attı, öldürdü. Padişahın emriyle kızın nâşi da delikanlının mezarına konuldu. Delhi halkı da o mezara «Aşklar kabri» adını verdi.

Bir Hind şehrinde, bir tirendaz bir arkadaşını öldürmüştü. Zengin olan katil, şehir halkı tarafından saklandı. Maktulü defnedilmek üzere iken vali mâni oldu: «Katil bana teslim edilmeyince maktulü defnolunamaz!» dedi. Maktulünün cesedi, tabutu içinde olarak sokakta kaldı, kokmağa başladı. Nihayet katil teslim edildi. Hayatta bırakılmak şartile bütün mallarını valiye terketmek istedi. Fakat kabul edilmedi ve idam olundu.

İbni Batuta bir Çin şehrinde bir hokkabaz görmüştü:

Hokkabazı kalenin ortasında seyretmişlerdi. Adam, üzerinde birçok deliklerden uzun sırmalar geçirilmiş ve tahtadan yapılmış bir küreyi alıp havaya atmış, küre o kadar havaya çıkmış idi ki gözden kaybolmuştu. Hokkabazın elinde sırmının ufak bir ucundan başka bir şey

kalmamıştı. Hokkabazın yamağı olan bir çocuk vardı, ustası emretmiş, çocuk o sırmının ucuna asılarak seyircilerin gözünden kayboluncuya kadar tırmanmağa başlamıştı. Ustası çocuğu üç defa çağırdığı halde cevap alamayınca, güya gazaba gelmiş gibi eline bir bıçak alıp o da sırmaya asılarak gözden kaybolmuştu. Biraz sonra, çırağı olan çocuğun bir elini, sonra bir ayağını, diğer elini ve diğer ayağını, daha sonra cesedini ve en sonunda da başını yere atmış, kendisi de eli yüzü, üstü başı kan içinde soluk soluğa inmişti. Yerde, çoluğun parçalanmış azalarını alarak birbirine bitirmiş, ayağı ile vurunca, çocuk doğrulup kalkmıştı. İbni Batuta korkusundan dehşet içinde kalmıştı. Halkı müslüman olan bu şehrin kadısı, Tancalı seyyaha: «Vallah tırmanma ve inme ve kesip biçme yoktur, bunların hepsi hokkabazlıktır» demişti.

Horasan beylerinden biri, Hindistan'daki Türk imparatorunu ziyarete gider, fakat Delhide hastalanır. Hindistan padişahı, Horasanlı beyin inmiş olduğu konanağa giderek hastanın hatırı sorar; ve kendisini yatağın kalkarak karşılama istiyen hastanın rahatsız olmasını emreder. Bir müddet görüştükten sonra padişah altın ile terazi ister. Bunlar getirilince, hastaya, terazinin kefelelerinden birisine oturmasını rica eder. Horasanlı bey, imparatorun bu muhteşem ih-sanı karşısında:

— Ey ulu padişah.. böyle yapacağımı bileydim sırtıma çok esvab giydim! der. İmparator

— Yanında ne kadar esvabın varsa, şimdi hepsini sırtına giy... diye izin verir. Bey, kışık ağır pamuklu esvabını giyerek terazinin kefesine oturur, imparator da, terazinin öbür gözüne ağırbaşlıca altın doldurarak ih-san eder; ve nihayet:

— Bu parayı al, yarın başın sağlığı için fikiraya dağıt! diye emrederek çıkıp gider.

R.Ekrem

MİZAH

Kışa kara dair

— Kocanızı firtir titreten soğuk mu?
— Ne demek istiyorsunuz, ben soğuk muyum!...

Birinci dedikoducu — Vakit ne çabuk ta geçiyor.
İkinci dedikoducu — Siz bayan Ayşe'den bahsetmeye başladığınız zaman daha karşılamamıştı bile

Kış fıkraları

Hasis İskoçyalı:
— Bütün bir kış bir tek odunla ısındık, dedi.
Merak ettiler:
— Nasıl olur?
Cevab verdi:
— Gayet basit bir tek odun aldım, eve getirdim. Karımın kafasına indirdim, o elinden aldı, benim kafama indirdi, ben onun elinden aldım kafasına indirdim. Soğğun farkında bile olmadık.

Mübalâğacı Marsilyalı anlattı:
— Bir sene Marsilyada bir kış olmuştu. Nasılsa o kış ta bir yangın çıkmıştı. İtfaiye gelmiş, yangına su sıkılmıştı. Hortumlardan çıkan sular donuvermişlerdi.
Bir başka Marsilyalı tasdik etti:
— Doğru söylüyor, hortumlardan birinden çıkıp donan suyun üzerinden yürüye yürüye yangın olan eve kadar ben gitmişim ve üfleyip yangını söndürmüştüm.

Çingene, soğuk, karlı bir kış günü parmağını yırtık pırtık çadırının bir deliğinden dışarı çıkarmış ve bir müddet sonra içeri çekmiş:
— Ne soğuk hava, demiş, Allah dışarda kalan yersiz yurdsuzların yardımcısı olsun.

Biz ne yazdan şikâyet ederiz, ne de kıştan.
— Nasıl olur?
— Kızımız yazın dondurmacı ile nişanlanır, kışa doğru dondurmacı ile nişanlanır, kışa doğru dondurmacı ile nişanlanır, kışa doğru dondurmacı ile nişanlanır.

Kar topu

Beyaz olacak beyaz,
Kar topunu severim.
Yanma gelse biraz;
Kar topunu severim.

Tombulca, değil zayıf,
Yüz kilo, değil hafif.
Varsın olmasın zarif,
Kar topunu severim.

Derler ki hali donuk,
Konaşın biraz soğuk
Ezelden gönül vuruk,
Kar topunu severim.

Hatam yoktur niyette,
Hakkım vardır elbet te;
Ben bu kış kıyamette,
Kar topunu severim.

★★

Kış günlerinde

Karım:
— Kar yağdı.
Dedi, aldırmadım.
— Kar yağdı!
Dedi, yüreğim cız etti. Çünkü komşunun karısı, kar yağdı kumaştan manto giymiş, sokağa çıkmıştı. Karım da bir eşini istiyecekti.

Çocuğum yağın kara baktı:
— Karı sevdim baba!
Dedi, başımı ondan tarafa çevirdim:
— Benim vaziyetimde olsaydım bu sözleri zor söylerdin!
Dedim.

Genç nesil şairi penceresini açtı, kar yağıyordu.
— Ben kar hakkında bir yazı yazarım. Dedi. Oturdu ve yazmaya başladı.
«Yerden göğe doğru simsiyah kar taneleri alçalıyordu.»

İnsanlar ne tuhaftır, toprakların karla örtüldüğü, tabiatın bembeyaz olduğu mevsime, karakış demişler.

Obur muyum bilmem. fakat ben tabaktaki kaymağı karda kaymağa tercih ederlerdimim.

Beyaz karı görünce. kara kömürü ararız. ne tezad değil mi?

Kış kar - buz mevsimidir, fakat mevsimler içinde bunun harf değişikliği olduğunu tercih ederim. Karpuz mevsiminin!

Karaltı, beyaz soğuk karın aleti olmak üzere sevişenlerin tercih ettikleri şeydir.

Mevsimin soğuşuna tahammül edilir, fakat kadının soğuşuna asla.

Aşk ateşi insanı yakar amma, kış gününde nafilidir, ısıtmaz.

Bana:
— Kışı mı seversin yazı mı?
Dediler; cevab verdim:
— Bahar denilen mevsim bir daha gelmeyecek mi de.

— Bana zemin ve zamana uymıyacak bir iklimde bulunabilir misin?
— Bir dondurma yer misiniz.

— Bugün hava çok soğuk değil mi?
— Bilmem, sabahleyin evden çıkarken termometreye bakmayı unuttum.

İngiltere ve Fransa ile aktedilen malî, iktisadî anlaşmaların metni

(Baştarafı 1 inci sayfada)
susî anlaşma metni berveçhatidir:

Husûsî anlaşma
Fransa cümhuriyeti, Büyük Britanya ve şimalî İrlanda birleşik krallığı ve Türkiye cümhuriyeti hükümetleri bugünkü tarihli muahede ile münasebattar olarak Türkiyeyi alâkadâr eden bazı malî, iktisadî veya harb malzemesi tevziyatına müteallik meseleleri halletmek arzusuile, aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde: 1
Fransa ve birleşik krallık hükümetleri, âtidedeki ikinci maddede derpiş edilen harb malzemesi tevziyatını karşılamak üzere Türkiyeye yirmi beş milyon sterlinlik bir kredi açmaktadır.

Bu meblâğa, Fransa ve birleşik krallık hükümetlerinin aynı maksadla Türkiye'nin emrine âmâde bulundurdıkları evvelce beyan ettikleri 460 milyon franklık kredi ile on milyon sterlinlik kredi dahildir.

Yukarıda mezkûr kredi yirmi senede vacibütediye olacak ve yüzde 4 faiz getirecektir.

Tediye şartları bilâhare yapılacak bir anlaşmaya mevzu olacaktır. Ancak, bu anlaşmanın tanzimi aşağıdaki ikinci maddede derpiş edilen malzeme sevkiyatını yavaşlatmayacaktır.

Madde: 2
Fransa ve birleşik krallık hükümetleri, Türkiyeye birinci maddenin ikinci fıkrasında mezkûr kredilerin açılmasına mevzu teşkil eden malzemenin tevdiini mümkün merbeste en kısa bir zamanda temin edeceklerdir.

Birinci maddede mezkûr krediden mütebaki miktarı tekkabül edecek malzeme için programı tesbit etmek üzere Paris ve Londra'da en kısa bir zamanda her üç hükümetin salâhiyyettar mümessillerinden mürekkep bir komisyon toplanacaktır.

Komisyon, bu programın son şeklini tesbitini beklemeksizin müstacelen teslimî lâzım gelen malzemeyi tayin edecektir. Bu maksadla komisyon, Türkiye'nin Avrupa'daki hududlarına kısa bir zamanda tevchil olabilecek bir taarruza müessir surette mükavemet edebilecek bir vaziyete bilâataahhur konması lâzımuna nazarı dikkate gelecek; aynı zamanda Fransa ve birleşik krallık hükümetlerinin bu anlardaki imkânlarını da hesaba katacaktır.

Madde: 3
Yukarıdaki 1 ve 2 nci maddelerin hükümleri, bugünkü tarihli muahedenin icrasına müteallik olarak üç hükümet müstereken mühasamata girişmiş buldukları takdirde Türkiye'de lüzumlu görülecek malzemenin verilmesi için aralarında hâsül olabilecek anlaşmalar üzerinde müessir olamaz.

Madde: 4
Fransa ve birleşik krallık hükümetleri Türkiyeye 15.000.000 sterlinlik bir ikrazda bulunacaklardır. Bu meblâğın altın olarak tutarı Fransa ve birleşik krallık hükümetleri tarafından Türk hükümetine Ankara'da teslim olunacaktır. Bu istikraz yukarıdaki birinci maddede mezkûr malzeme kredisine aid aynı maddeler içinde vacibütediye olacak yüzde 3 faiz getirecektir.

Fransa ve Birleşik Krallık hükümetleri bu istikrazın faiz ve amortisman tediyatının, bütün veya anlaşma üzerine diğer Türk mahsulâtı mübayaasında kullanılacak üzere Türk lirasıyla yapılmasını kabul ederler.

Madde: 5
Fransa ve Birleşik Krallık hükümetlerinden Fransa hükümeti, 1.500.000 sterlinin bugünkü tarihte Fransız frangi ile mukabil olan bir istikrazı ve Birleşik Krallık hükümeti 2.000.000 sterlinlik bir istikrazı Türkiye'nin emrine âmâde tutacaktır.

Türk hükümeti, bu meblâğ üzerinden 1.500.000 sterlinin bu tarihteki Fransız frangi mukabiline kadar olan miktarla bu tarihte teki klering hesabına yazılı Fransız ticarî alacaklarının ve 2.000.000 sterline kadar olan miktar ile de bu tarihteki klering hesabına yazılı İngiliz ticarî alacaklarının debloke edilmesine rüçhan bahsetmeği taahhüd eder.

Bu istikrazlar dördüncü maddede mezkûr istikrazın aynı faiz ve tediye şartlarına tâbi olacaktır.

Bu anlaşma, Fransa Birleşik Krallık ve Türkiye arasında bugünkü tarihte aktedilen muahedenamenin ayrılmaz cüz'ü olarak telâkîki edilecektir.

Bu anlaşma, yukarıda zikri geçen muahedename ile aynı zamanda ve aynı şartlar altında mer'iyete girecektir.

Aşağıda imzaları bulunan ve usulüne tevfiğin bu hususta salâhiyyettar kılınmış olan murahhaslar işbu mukavelenemeyi, muhtevî olduğu hükümleri tasdiklen, imza ve mühürlemişlerdir.

Ankara'da üç nüsha olarak, on dokuz İtiktesrin bin dokuz yüz otuz dokuz tarihinde yapılmıştır.

R. Massigil
H. M. Knatchbull - Hugessen
Dr. R. Saydam

İki milyon İngiliz liralık istikraz

Ankara 1 (A.A.) — Türkiye hükümeti

İngiltere hükümeti arasında iki milyon İngiliz liralık istikraz akdine aid anlaşma metni şudur:

Paris, 8 Kânunusani 1940
Türkiye Cümhuriyeti hükümeti İngiltere ve şimalî İrlanda birleşik krallığı hükümeti, İngiltere ve şimalî İrlanda birleşik krallığı hükümeti tarafından Türkiye hükümeti lehine yapılan 2.000.000 İngiliz liralık istikrazın teknik tatbikatını tanzim etmek arzusuile, aşağıdaki hususatta mutabık kalmışlardır:

Madde: 1
Birleşik Krallık hükümeti, işbu anlaşma tarihinden itibaren on beş gün zarfında, 2.000.000 İngiliz lirasını Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasının hesabına olarak İngiltere bankasına yatırmak suretiyle, Türkiye Cümhuriyeti hükümetinin emrine âmâde bulunduracağı taahhüd eder.

Madde: 2
Türkiye Cümhuriyet hükümeti istikrazın resûlmalını ve senevi yüzde 3 nisbetinde faizini, her birisi 66.854.400 İngiliz lirası müteallik olan ve 30 Haziran 1940 tarihinde başlamak suretiyle her senenin 30 Haziran ve 31 Kânunuevvelinde Türk lirası olarak vacibütediye bulunan yarı yıllık taksit halinde ödeyecektir. Bununla beraber, 31 Kânunuevvel 1939 ile işbu anlaşmanın birinci maddesi ahkâmına tevfiğin yapılacak tediye için icrası tarihindeki müddete isabet eden, istikraz yekânı üzerinden hesap edilecek, senevi yüzde 3 faiz miktarına tekkabül edecek Türk lirası bir meblâğın 30 Haziran 1940 da vacibütediye olan taksitten tenzili hususunda mutabık kalmıştır.

Madde: 3
İstikraz evvelemleri, 2 Eylül 1936 tarihli Türk - İngiliz ticaret ve klering anlaşması müteallik Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasında açılmış olan hususî hesaba, 19 Teşrinievvel 1939 tarihine kadar - 19 Teşrinievvel 1939 dahil - mukabilleri yatırılmış olan Birleşik Krallık ticarî borçlarının transferi için kullanılacaktır. Bu transfer âkid hükümler arasında bugün Paris'te imza edilmiş olan müzeyyel ticaret ve klering anlaşması ahkâmına tevfiğin icra edilecektir.

İstikrazın mütebakısı Türkiye Cümhuriyeti hükümetinin emrine serbest olarak vaziedilecektir.

Madde: 4
İşbu anlaşmanın 2 nci maddesinde mezkûr taksitler, her taksitin vadesi gününden bir gün evvel carî olan Cümhuriyet Merkez Bankasının satın alma rayicî üzerinden İngiliz lirasının Türk lirasına tahvil esasına müsteniden, Türk lirası olarak hesap edilecektir.

Bu suretle hesap edilen her taksitin yekânı vadesinin hulûlünde, ismi geçen banka Birleşik Krallık hükümeti namına bu maksadla açılacak Türk lirası bir hesabın matlubuna geçirilecek, ve bu yekânın tediye Türkiye Cümhuriyeti hükümetini aid olduğu taksite müteallik her türlü zimmetten ibra edecektir.

Madde: 5
Birleşik Krallık hükümeti mezkûr hesabın yukarıda izah edildiği veçhile matlubuna geçirilen Türk liralasını, Birleşik Krallık dahilinde istihlâk edilmek maksadıyla Türkiye mensellî bütünün ve gene aynı maksadla, Türkiye Cümhuriyeti hükümeti üzerinde mutabık kalınacak buna mümasıl herhangî diğer bir mahsulün mübayaası için istimal edecektir.

Madde: 6
İşbu anlaşma imzası tarihinde mevki mer'iyete girecektir.

Yukarıdaki ahkâmı tasdiklen, vazîülümün, salâhiyyettar murahhaslar, işbu anlaşmayı imza etmişler ve mühürlemişlerdir.
Paris, 8 Kânunusani 1940 tarihinde İngilizce iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.
Anlaşma sütratı mümkün olduğu takdirde tercüme edilecek ve tercümesi üzerinde âkid hükümetler beyninde mutabakat hasul olacaktır.

Bunun yapılmasını müteakib her iki metnin her hususta aynı derecede müteber tenlâki edilecektir.

N. Menemencioğlu
R. H. Campbell

Ticarî anlaşma

Ankara 1 (A.A.) — 2 Eylül 1936 tarihli ticaret ve klering anlaşmasına müzeyyel olarak Türkiye Cümhuriyeti hükümeti İngiliz hükümeti arasında aktolunan anlaşma metni aşağıdadır:

Paris, 8 İknokânun 1940
Türkiye Cümhuriyeti hükümeti İngiltere ve şimalî İrlanda Birleşik Krallık hükümetinin, İngiltere ve şimalî İrlanda Birleşik Krallık hükümeti tarafından Türkiye Cümhuriyeti hükümeti lehine yapılan 2.000.000 sterlinlik istikrazın teknik tatbikatını tanzim maksadıyla bugünkü tarihte bir anlaşma - ki bundan sonra «İstikraz anlaşması» namile zikredilecektir - imzalamış olmalarına binaen, ve gerek bu, gerek sair maksadlarla âkid hükümetlerin, 2 Eylül 1936 tarihinde Londra'da aralarında imza edilmiş, gene âkid hükümetler beyninde 27 Mayıs 1938 de imza edilen munzam anlaşma ile - ki bundan sonra «Munzam anlaşma» namile zikredilecektir - ve âkid hükümetler arasında teati edilen 28 Ağustos 1939 ve 22 Teşrinisani 1939 tarihli notalarla tadil edilen

ticaret ve klering anlaşmasını - ki bundan sonra «Esas anlaşma» namile zikredilecektir - tadil etmek arzusunda bulunmalarına binaen, âkid hükümetler yukarıda mezkûr suretle tadil edilmiş bulunan esas anlaşmanın yeniden aşağıda izah edildiği veçhile tadil hususunda mutabık kalmışlardır.

Madde: 1

Türk lirası mukabilleri 19 Teşrinievvel 1939 a kadar - 19 Teşrinievvel dahil - hususî hesaba yatırılmış olan Birleşik Krallık ticarî borçlarının, zirde mezkûr tenzilâta tâbi olarak, transfer edilmesi maksadıyla, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası İngiliz - Türk klering ofisinin kontrolörüne, kontrolörün talep edeceği zamanlarda, yukarıda mezkûr istikrazın, mezkûr transfer için lâzım gelecek miktarını tediye edecektir. İngiliz - Türk klering ofisinin kontrolörünü bu şekilde tediye edilen meblâğın «a» tâli hesabına matlubuna geçirilecek ve mezkûr transfer için istimal edilecektir. Mukabillerinde, yukarıda mezkûr şekilde tevdiat yapılmış olan borçların tediyesi aşağıdaki cetvelde tevfiğin tesbit edilecek bir tenzilâta tâbi tutulacaktır. Bu şekilde yapılan her tediye alâkadâr alacaklı tarafından kendisine vacibütediye borç veya borçların tamamen tesviyesi olarak kabul edilmiştir:

Hususî hesaba yapılan tevdiat taksitlerinden gösterilen aylar için yapılacak tenzilât yüzdeleri.

1937 Kânunusani, Şubat, Mart	8
1937 Nisan, Mayıs, Haziran	6
1937 Temmuz, Ağustos, Eylül	8
1937 Teşrinievvel, Teşrinisani, Kânunuevvel	12
1938 Kânunusani, Şubat, Mart	15
1938 Nisan, Mayıs, Haziran	18
1938 Temmuz, Ağustos, Eylül	21
1938 Teşrinievvel, Teşrinisani, Kânunuevvel	24
1939 Kânunusani, Şubat, Mart	27
1939 Nisan, Mayıs, Haziran	30
1939 Temmuz, Ağustos, Eylül	33
1939 Teşrinievvel 1-19	36

Madde: 2

Türk lirası mukabilleri hususî hesaba 19 Teşrinievvel 1939 dan sonra Birleşik Krallıkta alacaklılar lehine yatırılmış olan birleşik krallık ticarî borçlarının transferi «a» tâli hesabı yolu ile icra edilecek ve bu nun için lâzım gelecek meblâğın 23 Ağustos 1939 tarihli nota teatisi suretiyle açılan hesabdan - ki bundan sonra «bloke hesaba» namile zikredilecektir - transfer edilecektir. Yukarıda zikredilen cetvelde mukabillerinde tevdiat yapılmış olan borçların tediyesi zirde cetvelde göre tesbit edilecek bir tenzilâta tâbi tutulacak, bu tediye Türk borçlular tarafından hususî hesaba yatırılması tarihleri sırasile ifa edilecek ve alacaklı tarafından kendisine vacibütediye borç veya borçların tamamen tesviyesi olarak kabul edilecektir:

1939 30 Teşrinievvel - 31 Kânunuevvel % 36.
1940 1 Kânunusani - 31 Mart % 39
1 Nisan 1940 ta veya o tarihten sonra % 40.

Madde: 3

İşbu anlaşmanın mevki mer'iyete girmesi tarihinden itibaren:

1 - «a» bu şekilde mün'akid esas anlaşmanın 12 nci ve 13 üncü maddeleri ahkâmına tevfiğin Birleşik Krallığa ihraç edilen emtia dolayisile klering hesabı matlubuna geçirilen bütün meblâğın yüzde 80 i «a» tâli hesabına tahsis edilecek, ve

2 - «b» bu suretle matlub hesabına geçirilen bütün meblâğın mütebaki yüzde 20 si «b» tâli hesabına tahsis olunacak.

Ve bu şekilde muaddel esas anlaşmanın ahkâmı ona göre hüküm ifade edecektir.

2 - «a» «b» tâli hesabına tahsis olunan meblâğın % 33 1/3 ünün bloke hesaba tahsisine nihayet verilecek ve işbu anlaşmanın ikinci maddesi ahkâmına tevfiğin yapılması lâzım gelen bütün transferler icra edildikten sonra bloke hesabı kalabilecek bakiye «b» tâli hesabına nakledilecektir.

«b» munzam anlaşmanın 4.2. «III» maddesinin ve esas anlaşmanın 9.1. «VII» maddesinin ahkâmı fesholunacak ve bu maddenin 1 inci paragrafının ahkâmı, birleşik krallığa ihraç olunan Türk İncir ve üzümle dolayisile klering hesabının matlubuna geçirilen bütün meblâğın şamil olacaktır.

Madde: 4

Yukarıdaki 1 ve 2 nci maddelerin ahkâmına rağmen, lehine hususî hesaba tevdiat yapılmış veya yapılabilecek olan bir alacaklı, 20 Şubat 1940 tarihinden geç olmaksızın, 20 Şubat 1940 tarihinden geç olmaksızın, birleşik krallığa Türk emtiası ithal etmek suretiyle transfer etmek şikını tercih edebilir. Bu takdirde, İngiliz - Türk klering ofisinden alacağı ihbarname üzerine, Türkiye Merkez Bankası alacaklıya alacağını Türk lirası mukabill miktarında Türk lirası temin edecek ve alacaklı bu parayı, birleşik krallığa ithal etmek üzere ilişik listede taded edilen Türk emtiasının mübayaası için istimal etmekte serbest olacaktır. Alacaklı lehine bu suretle Türk lirası temin edilmiş, mukabillinde tevdiat yapılmış olan borcun tamamen ibrasını teşkil edecektir. Bu şekilde muaddel esas anlaşmanın ahkâmı bu nevi itihâlâta şamil olmayacaktır.

(Arkası var)

Saracoğlu Sofya mülakatından sonra beyanatta bulundu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

cek olan Romanya hariciye nazırı Ga-fenkunun, yarın sabah (bugün) Belgrada muvasalatı beklenmektedir.

İlk toplantı sabah saat onda yapıla-caktır.

Konsey toplantıları hariciye nezare-tinde yapılacaktır. Yarın akşam (bu ak-şam) misafir nazırlar şerefine büyük bir ziyafet verilecektir. Nazırlar, saltanat-naibi Prens Pol tarafından kabul edile-ceklerdir.

V. F.

Belgradda 150 gazeteci toplandı

Londra 1 (Hususî) — Belgradan bu-roya gelen haberlere göre Yugoslavya payitahtında Balkan antantı toplantısı için fazla bir hazırlık faaliyeti göze çarp-maktadır. Şimdiye kadar şehre 150 den fazla ecebi gazeteci gelmiş bulunmak-tadır.

Saracoğlunun Türkiyeden ayrılmadan evvel Türkiyenin kat'i temiz ve açık si-yaseti hakkında gazetecilere verdiği be-yanat Londra gazeteleri tarafından çok büyük bir ehemmiyetle karşılanmış, bü-tün matbuat tarafından takdir görmüş-tür.

Taymisin bir yazısı

Taymis gazetesinin Belgrad muhabiri gazetesine yazdığı bir yazıda şu dikkate şayan izahatı vermektedir:

«Çeko-Slovakya ile Almanya arasın-daki gümrük anlaşmasının ilgası ve gümrüklerin birleştirilmiş olması dolayısıyla hâsil olan bazı ticaret meselelerinin müzakeresi için Almanyanın Balkan dev-letlerini davet etmesi beklenmektedir.

İktisadî iş birliği

Belgradda çıkmakta olan Pravda gaze-tesi bugün yazdığı bir yazıda Balkanlar iktisadî iş birliğinin devamında zaruret ol-duğunu, hariciye nazırlarının da sıkı bir iktisadî anlaşmanın imkânlarını tetkik e-deceklerini, bu anlaşmaya Bulgaristanın da iştirakinin ümit edildiğini söylemek-tedir.

Sofyadan geçerken

Sofya 1 (A.A.) — Bulgar ajansı bil-diriyor:

Türkiye Hariciye Vekili Saracoğlu ve refikaları, kendilerine refakat eden zevat ve Türk matbuat heyeti bugün, Bulgaristandan geçerek Belgrada git-mişlerdir.

Plovdiv garında, Bulgar başvekil-i namına protokol müdür muavini Sil-

yanof ve polis müdürü Pantev, Saraco-ğluyu karşılamışlar ve Sofyaya kadar kendisine refakat etmişlerdir. Saat 14 te Sofya garına gelen Saracoğlu, ora-da, kral mabeyn dairesi şefi Gruet ile başvekil ve refikaları, Bulgaristanın sabık Ankara elçisi Kristof, hariciye nezareti siyasi işleri şubesi direktörü Altinof, demiryolları müdürü Kalçef protokol şefi Belinef, Yugoslavya, Roma-nya, Yunan elçileri, Türk elçisi Berkerin rahatsızlığı dolayısıyla Türkiye elçiliği başkâtibine sair zevat ve matbu-at mensublarından mürekkep kalaba-lık bir heyet tarafından karşılanmış-tır.

Ekspresin garda tenvakufu esnasında, iki nazır ve hazır bulunan diğer zevat garın salonlarında samimî bir has-bihalde bulunmuşlardır.

Saat 14 ü 45 geçte, Saracoğlu ve ma-iyeti erkân, hususî vagona yer almışlardır. Başvekil ve refikaları, protokol şefi, şef muavini, demiryolları müdürü Kalçef, polis müdürü Pantef te aynı vagona binmişler ve Saracoğluya, hu-dud istasyonu olan Dragomana kadar refakat etmişlerdir.

Dragomana kadar devam eden se-yahatin devamınca iki nazır görüşmüşlerdir.

Hariciye Vekiline refakat eden mat-buat heyeti, Sofya istasyonunda mat-buat müdürü Seratinof ve Bulgar a-jansı müdürü Kerekof tarafından se-lâmlanmışlardır.

Sofyadan Dragomana istasyonuna kadar, Türkiye Hariciye Vekili Saraco-ğlu ile Bulgar başvekil Köseivanof u-zun ve samimî bir hasbihalde bulunmuşlar. Bavan Saracoğlu ile Bavan Köseivanof da kendi aralarında gö-rüşmüşlerdir.

Dragomanda, iki nazır vedalaşmış-lardır.

İstasyona gelen Dragomana ahal-i-si, nazırlara bir sempati tezahüründe bulunmuşlardır.

Yunan gazetelerinin mütaleaları

Atina 1 (A.A.) — Proia gazetesi baş-makalesinde Balkan antantının hedefi yarınadada barışın istikrarı olduğunu hatırlattıktan sonra diyor ki:

Hududlarından uzak olan bugünkü harb, Balkan devletlerini tensik ve kal-kınma faaliyeti içinde bulmuştur. Bütün

komşularla dostane münasebetler temin edilmiş olduğu için, Balkan antantı kon-seyinin Belgrad toplantıları esnasında Balkan milletlerinin an'anevi hattı ha-reketlerini idame için her zamandan da-ha ziyade birleşmiş olarak kalmak hu-susundaki sarsılmaz arzu ve azimlerini tebarüz ettireceğine hiç şüphe yoktur.

Elefteron Vima gazetesi, Balkan dev-letleri bitaraflığının iki muharib taraf ez-telerinde de tasvir ve hattâ teşvik e-dildiğini, buna binaen Belgrad içtimanın iyi şartlar içinde yapılmakta olduğunu bildiriyor.

Balkan Antantının kıymeti

Atina 1 (A.A.) — Estia gazetesi, Bal-kan konferansından bahseden bir yazı-sında Avrupanın şimalinde ve garbinde cereyan eden harb yüzünden muzimle-şen hali hazırdaki siyasi vaziyette, Bal-kan antantının, kıymetli bir istikrar, s'i-kûn ve müvazene unsuru olduğunu söy-lemektedir.

Estia makalesine şöyle devam ediyor:

Estia gazetesi, Saracoğlu ile Metak-sasın, Balkanlarda sulhün muhafazası ve bütün komşularla dostane münasebet ve samimî elbirliği idamesi hususunda mem-leketlerinin beslediği azmi tebarüz et-tiren sözlerini hatırlatarak bu beyanatın E'en milleti tarafından müttefikân tas-vib edildiğini söylemektedir.

Bağdad'da mahkeme huzuruna çıkılan siyasi şahsiyetler

Bağdad 1 (A.A.) — Maliye nazırının katli üzerine tevkif edilen siyasi şahsi-yetler bugün mahkeme önüne çıkmışlar-dır. Mahkeme eski meb'uslardan avukat Niclirrana'nın tahliyesini emretmiştir.

Eski polis müdürü Said Fehmi ile Şe-fik Nuri ise adliyeye verilmeden tahliye edilmişlerdir. Henüz mevkuf bulunan di-ğeri 4 kişi arasında eski müdafaa ve mali-ye nazırları da bulunmaktadır.

İstanbul futbol ajansı istifa etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hasında yapıp yapılmaması etrafında cereyan eden müzakereler münakaşalı ol-muştur.

Öğrendiğimize göre münakaşalar neti-cesinde çıkan ihtilaf üzerine İstanbul fut-bol ajansı Abdullah istifa etmiştir.

«Son Posta» nun tarihi tefrikası 129

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Saraydan ayrılırken

«ÖLÜM KADAR METİN»

İkinciye doğru rüzgâr dinmişti. Lapa lapa döken kar, akşam loşluğuna vahşi bir gariblik veriyordu.

Atmeydanında. Hasan Halife ile azad-lı kölesinin çıplak cesedleri etrafına top-lanmış olan kalabalık Sultanahmed cam-iisi ile Ayasofya hamamına ve civar kahvehanelere bekâr odalarına dağılmış-lardı. Cesedlerin sallandığı çınarın bir dalına da gece yakılmak üzere kocaman bir fener asılmıştı. Çınarın tam karşısına düşen bir kahvehanedeki sipahiler de sa-baha kadar cesedleri gözlemeğe memur edilmişlerdi.

O gün, çarşılar hiç açılmamıştı. Hemen bütün gün devam eden kar fırtınası al-tında, İstanbul, sanki hiç uyanmamış idi. Sokak köpekleri inlerine çekilmişlerdi, a-rada bir, uzun uzun, kendisi görünmeyen aç bir köpeğin uluması iştiliyordu.

Deve tüyü rengindeki çuhalarınm üs-tüne diz kapaklarına kadar kısa bir ser-hadli kürkü giymiş olan Musa Melek Çe-lebi, çiçekli mor çorapları ile siyah filar-larının üstüne de, gayet kısa bir çift çiz-me çekmişti.

Güllü Fatma, bir bostancı neferi kıya-fetinde idi. Çingene rakkasenin kıvrak vücudüne erkek esvabı pek ya-raşırdu. Gençliğinin büyük bir kıs-mını köçek İbo diye erkekler ara-sında geçirmiş olan Fatma da erkek esva-bı altında daha rahat eder, rahat yürür, rahat otururdu.

Padışahın emri ile İncili köşkün önüne üç at çekilmişti.

İncili köşkteki oğlancıklardan biri sala-lona girmiş, kalın halının üstünde küçü-cük ayakları ile sevdiğini bilen bir sam-ur kedi gibi cesareti ile Sultan Murada yaklaşarak, efendisinin ayağını öpmüş; ezberlediği kelimeleri ağır ağır tekrarlı-yarak:

— Ulu padişahım.. atlar geldi bekler-ler...
Dedi.

Murad cevap vermedi. Çocuğu kolun-dan tutup kucağına oturttu. Altın sarısı saçlarını okşadı, bir samur kürk parçası kadar yumuşaktı. Fısıldar gibi sordu:

— Oğlancık, adın nedir senin?!

Çocuk, gözleri vaktinden evvel inkişaf etmiş bir zekânın ışıkları ile parlıyarak:

— Benim adım Musadır..

Dedi.
Muradın gözleri açıldı. Etrafına bakın-dı. Deli Hüseyin çocuğun bu cevabı kar-şısında, acı acı gülümsemişti. Güllü Fat-ma, yeni bir hüçürüğü zor tutmuştu. Muss Melek ise:

— Padişahım.. bu oğlancığı gördükçe ben kulunu hatırlarsın.. bu oğlancığı bir evgili oğulluğun eyle...

Dedi.

Murad kucağındaki küçük Musayı ok-şuyarak yere indirdikten sonra ayağa kalktı. Musa Meleğe doğru iki adım attı; padişaha, birdenbire vakur bir metanet gelmişti; Musayı alından öptü:

— Benim oğlum.. var sağlık ile ve in-şallah iki günden seni getirtmem muhako-kaktır..

Dedi. Sonra Güllü Fatmayı da alınan-dan öptü:

— Benim kızım.. Musam evvel Allaha, sonra sana emanetindir, haydi varın sağ-lık ile, gelin sağlık ile...

Dedi. Nihayet Deli Hüseyine döndü:

— Bre Hüseyin var oğlum ile kızımı arz odasında vezire buluşturd.. vallah bil-lâh bunlar emanetu Allah'tır, kıllarına ha-ta ilişse Receb Paşanın kaydın gördürtü-rüm.. tiz dön buraya...

Diye ilâve etti.

Dördüncü Sultan Murad, iri vücudu-nün bütün azamet ve ihtişamı ile dimdik durdu, insanların ancak imparator oldu-kları zaman öğünebilecekleri bir azamet ile, sağ elini öptürmek için, evvelâ Musa Meleğe uzattı. Padişahın eli büyüktü, ko-lu bileğinin ve elinin üstü kılı idi. Yü-zük parmağında, mineli bir halkaya o-turtulmuş fındık büyüklüğünde bir eb-mas parlıyordu. (Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 1

Sihirli göz konuşuyor!

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Kuzum bayım; Nadidenin fikirleri-ne hakikaten iştirak ediyor musunuz?!

Nadide, derin bakışlarını gözlerimde tesbit ediyor; akşam çayındaki davetli-ler, dudaklarından çıkacak sözleri me-rakla bekliyorlar ve ben manyatize bir halde cevap veriyorum:

— Bayan Nadide ev sahibidir. Bu itibarla iddiaları hakikate mutabik olmasa dahi kendisini alenen incitmek misafirlik nezaketine yakışmaz. Kaldı ki ben, şah-san, bayanın kanaatlerine tamamilen iş-tirak ediyorum...

Bu sözlerin bir a'kış tufanı ile karşıla-şıyor; «ay Lütfi Koçer de, bermutad, karnı tok bir timsah edasile yeniden ha-zım uykusuna dalyor.

Alkışın manasını ikimiz de anlıyoruz ve ihtirash arzuyu da aşan bir his içinde, utanmış gibi gülerek, uzun uzun bakış-ıyoruz.

Kimseden saklanacak bir hareketimiz yoktur. Buna «saklanacak tarafımız kal-mamıştır» da diyebilirim.

Ö muttasıl anlatıyor ve ben ona, beş sene evvel, Tirpanoğullarının köşkünde-ki baloda nasıl rasgeldiğimi düşünüyö-rum:

Mekteb arkadaşım Ziya Işığın kolun-da bir zambak kadar afif ve zarif, dola-sarak tebriklere inci dişlerini göstermek-le mukabeleye çalışan yeni gelinin temiz ve mahcub varlığında mündemik saadeti tahayyüle dalmışım. Benimle yaşıt olan tanıdıklarım hep evlenmişler, hayatlarını mazbut bir yaşayışın çerçevesi içinde tanzimi imhal ve ihmal etmemişlerdi. Dostlarının arasında bunu düşünmiyen, istemiyen, yapmayan yalnız bendim.

Fakat işte Ziya Işığın hazin bir gıpta ile göz hapsine almışım. Benim de böyle

bir hayat arkadaşım, bir sevgilim, bir yuvam olmalıydı. Varlığını, hâlâ içinde yuvarlandığım, sefahet bataklığından kurtarmalıydım.

Arkadaşlarım ne yapmışlardı, ben na-sıl yaşıyordum? Bütün hayatım sahte edalı, yalan sevgili, pahası biçilmiş sat-lik et yığınlarının arasında geçiyordum.

Ve ben, kuduz bir kurd gibi, önmüde-ki leşin kokmuş etlerle iktifa ederek aç-lığımı gidermeğe çalışıyordum. Doydu-ğumu hareketsizliğimden anlıyan leş, da-ha ben ceketimi giyerken sağ avucunu yüzüme uzatarak hissiz ve manasız göz-lerini ellerime dikiyordu.

Sevdiklerim de olmuştu. Ben onlara ruhumun bütün hassasiyetile hitab eder-ken onlar benden, akşamı hangi sazın karşısında kadehten meded umarak hay-siyet çirkeflerinceğimizi sorarlardı. Ek-seriya barlara gider, sabahlara kadar maddeten ve manen boğularak yatağımı-za, her cepheden kâmil ve şamil manasi-le, bitkin dönerdik.

Bar kızlarının içyüzleriyle de alâkadar olmuşum. Buna sebep, Belkise karşı duydüğüm meclûbiyetti. «Yıldızbar» da tesadüf ettiğim bu mahzun duruşlu, saz benizli «para tuzağı» nı masama çağır-dığım akşam alışkın bir tavırla davetime icabette tereddüd göstermedi.

Hayatının hikâyesini sormadım; bu klâsik uydurma romanı zaten biliyordum: Her bar kızı gibi bu kız da muhak-kak yüksek bir ailenin çocuğuydu. Büyük babası ya vali, ya meb'us veya paşa olmalıydı. Dayısının oğlu kendisi-ne bidayeten zararsız şekilde kur ya-parken bir gün babasının çiftliğinde kir çiçeklerinin kokusu ikisinin de başlarını dondurmüştu. Sonra babası duymuştu;

sevgilisi vefasız çıkmıştı ve işte - hiç lâ-yık değilken - zavallı yavrucuk «bu adı kızların» içine düşmüştü.

Onun için şaraptan nefret ederdi; kok-teyl, viski, apsent kullanamazdı; hele bi-ra gibi yabancı içkilerden tiksindirirdi ve tabii sırf benim hatırım sebebiyle, olsa ol-sa, şampanya içebilirdi.

Bu «aile kızı» na şampanya ismarla-dım; konsomatris olduğunu hatırlıyarak, yüzde yirmi hisse düşüncesile, sevindi ve bu şevincini benden çok hoşlanmasa şek-ilinde tefsire çalışırken samimiyetine i-nandırarak için başını göğsüme dayadı.

Be'kisin müptezel hattâ belki de zehir-li bir çiçek olduğunu düşünmüyor de-ğil-dim; muhakkak ki, diğer pek çokları gibi, bu kız da yüzündeki hicab nikabını çok-tan yırtmış, yosun tutan gönlünü kim bi-ler ne zamandanberi unutmuştu.

Bir bar kızı sevmezdi; çünkü patron tarafından aşktan menedilmişti. Bar kızı manken kalmağa, tuzaklıktan ayrılmamağa mahkûmdu. O, müşterinin cüzdani-le patronun kasası arasında, canlı ve sahte vekar, bir oluk olmaktan daha öteye geçemezdi; geçtiği gün bardan koğularak kaldırımlara düşmesi muhakkaktı.

Bar kızı mide taşıyanmazdı. Akşamın yirmi birinden sabahın dördüne kadar her müşterile beraber içecek ve «vazife başında» mümkün olduğu kadar fazla konsomasyonla patrona hizmet edecekti. Çok için ve çok içtiği için müşteriye çok para biraktıran kız, el üstünde tutularak fazla yevmiyeye müstahak sayılıyordu. Onun için Belkis te bana para sarfettir-meliydi.

— İçelim cânım!...

— İçelim Belkis!.

Üçüncü şeyeyi içiyoruz.

— Siz kimsiniz Allah aşkına? Çok hoş-şuma gidiyorsunuz!..

— Benim kim olduğumu ne yapacak-sınız Bayan Belkis? Bir müşteri işte...

— Şerefinize cânım!..

— Şerefinize Belkis!..

Dördüncü şeyeyi içiyoruz...

— Fakat ben size bir müşteri gözi-ş bakmıyorum...

— Galiba bardayız Bayan Belkis?!

Ne demek istediğimi derhal anlıyor ve şampanya ismarhyan bu yağlı müşteriyl kaçırılmak korkusu içinde, mahzun çehre-sini büsbütün hüzüne boğarak, şikâyetle başlıyor:

— Her erkek gibi siz de hodbinsiniz bay; bir bar kızının da gönlü olabileceği-ne inanmıyorsunuz. Hoşuma gittiğinizi söylemekle hata mı işledim? Zannediyor musunuz ki ben her erkeğe bunu söyle-rim? Beni patronlar garsonlardan, ar-kadaşlarımdan sorabilirsiniz; paraya ta-pan bir kız olup olmadığımı onlar size söylerler.

Gülerek cevap verdim:

— Ben aksini iddia etmedim Bayan Belkis!

— Fakat gülüyorsunuz. Halbuki ben, sizde aradığımı bulmak ümidine kapılı-mışım.

— Ne kadar çabuk?!

— Hayatı, bizim gibi, içinden görenler için yarım saatlik temas çoktur bile...

— Siz de benim hoşuma gidiyorsunuz,

— Bunu biliyorum bay!

— Acaib!.

— Niçin şaştınız? Burada otuz beş kır var. İçlerinden beni beğendiniz ki masa-nıza davet ettiniz...

Hakikaten de öyle olmuştu. En karışık vaziyetlerin içinde çıkan insanlar bazarı-en basit hâdiseler karşısında o kadar za-valhlaşırılar ki...

— Size inamıyorum Bayan Belkis; o halde içelim...

Garsonu çağırarak için yüzümü sola döndürmek istedim; Belkis elile başımı kendisine çevirerek:

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Erzincan felâketzedeleri Hatayda büyük bir şefkatle karşılanıyor

Hataya giden bin beş yüzü mütevaciz nüfustan ibaret 400 aile müstakillen iskân edildi

Antakya, (Hususî) — İsa doğumundan yüz yıllarca evvel Şimalî Çinden ayrılp uzun bir müddet sonra kavuştukları bu zümürü diyarı kendilerine yurd eden ilk Hataylıların ruhu, hafitlerinin taşdıkları üstün meziyetler sebebiyle ne kadar şâd olsa yeridir.

Son zelzele felâketi de halkın yurdları ve yurddaşları hakkında besledikleri derin sevginin en asilâne şekilde tezahürüne vesile olmuştur.

Civanmerdi Hataylıların bugüne kadar *Sağ kalan Erzincanlı bir dede ile iki torunu göç ederlerken* nakden yaptıkları yardım yekünü kırk bin lirayı bulmak üzeredir. Ayrıca külliye yetli miktarda eşya ve erzak teberrüü yapılmış ve bu yardımlar her iki şekilde de hararetle devam eylemekte bulunmuştur. İrk ve mezheb tefriki iştirak ettikleri gibi fiilî yardım hususunda da ellerinden geleni yapmışlardır.

Hataylıların yurd ve yurddaşları hakkında duydukları hassasiyet ve bunlara olan sarsılmaz bağlılıklarının en yüksek misalini binlerce felâketzedeyi bağrılarına bir kardeş sıcaklığı ile basmış olmalarında görüyoruz. Filvaki bugüne kadar Hataya gelmiş olan iki binden fazla vandaş burada her kucağın kendilerini şefkatle, muhabbetle açılmış olduğunu gördü ve bu tehalükten fevka'ade müte-hassis oldu. Yurdsever Hataylılar bu aziz misafirlerine yalnız sofraları başında yer vermeye kalmıyor, aynı zamanda iktidarları dahilinde giydireyor, kendi odalarında bulunmadığı halde onlar için soba tedarik ediyor.

Bu hususta kendisiyle görüştüğümüz Valimiz Şükrü Sökmensüer bana şunları söyledi:

— Misafirlerimizin üçte ikisi geldi demektir. Şimdiye kadar bin beş yüzü mü-

Sağ kalan Erzincanlı bir dede ile iki torunu göç ederlerken

tevaciz nüfustan ibaret dört yüz aileli müstakillen iskân etmiş bulunuyoruz. 400 kişi de halen Hataylılar nezdinde misafirdir. Bunları ve gelecekları aynı şekilde müstakillen iskân ve refahlarını temin için icab eden bütün tedbirler aldık.

Bursada bulunan su hayvanlarının mahiyeti anlaşıldı

Bursa (Hususî) — Ezacı Kâzım Yazgan elile liseye, etüd için verildiğini bildirdiğim hayvanlar lisede tetkik edilmiştir. Bunların su semenderi olduğu ve kayalık ve sulak yerlerde, dere kenarlarında yaşayan hayvanlardan olduğu tesbit edilmiştir.

Lisede bu hayvanlar talebenin istifadesine arz olunmuştur.

Kozanda bir orta okul yapılıyor

Adana (Hususî) — Aldığım malûmata göre bu sene Kozanda bir orta okul açılmasına Vekâlet karar vermiş ve bu kararı bildirmiştir. Kozanlılar orta okul binasının inşaatına bugünlerde başlayacaklardır. Bina için şimdiden 10.000 lira kadar para toplanmıştır.

Adanada halk türkûleri gecesi

Adana (Hususî) — Adana Halkevinde bir «Halk türkûleri gecesi» verilmiştir. Gece pek parlak geçmiştir.

Yeni Tokat Valisi Zilede

Zile, (Hususî) — Yeni Tokat Valisi istasyonumuzdan geçerken karşılanmış ve kazamız kaymakamından zelzele felâketzedelerinin iskân ve işeleri hakkında

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Yabancı memleketlerden deri gelmediğini iddia ederek...

... 12 liralık ayakkaba...

... 25 liraya satıyorlar...

Hasan Bey — İhtikâr çabuk tepelenmesi için iki ayığımızı bir pabuca sokmaya çalışıyor desene...

İzmirdeki heyelân devam ediyor

İzmir (Hususî) — Sinekli semtindeki heyelân devam etmektedir. Dört kilometre murabbak bir sahada devam eden heyelânın 24 saatlik seyri sekiz santimetredir ki, bu nisbet dünde yada şimdiye kadar tesadüf edilen heyelânlar arasında en çabuk seyri teşkil etmektedir.

Heyelân mintakası dahilindeki birçok evler tahliye ettirilmiştir. Bu evlerden bir kısmı yıktırılacaktır. Dahiliye Vekâletince buna muvafakat edilmiştir.

Ebedî Şefin Bursaya son gidişi

Bursa (Hususî) — Ebedî Şef Atarurkün Bursaya son gelişinin ikinci yıldönümü olan bugün burada törenle anıldı. Cumhuriyet meydanındaki noktaya ayak bastığı dakika olan saat 16 da hüznüle sükût edildi.

Bigada bir çoban, anasını öldürdü

Biga (Hususî) — Şehrimize bağlı Asmalı köyünde amcasının koyunlarını güden çoban Osman Koyuncu isminde bir delikanlı, geçen kurban bayramında koyun ağılından eve gelmiş, anası Ali kızı Tayyibeyi, sabaha karşı amcasının koyun beklerken kullanmak üzere verdiği tabanca ile öldürmüştür.

Katil evlâd derhal yakalanıp hapse atılmıştır. Hâdisenin sebebi meçhuldür. Tahkikata devam edilmektedir.

Geredenin çalışkan bir nahiye müdürü

Gerede (Hususî) — Kazamıza bağlı Mengen nahiyesine iki ay evvel tayin edilen nahiye müdürü Necati Altın nahiyeye ve köylerin kalkınması için büyük bir faaliyet sarfına başlamıştır.

Bu arada nahiyedeki yatırı okuluna çok ehemmiyet vermektedir. Okula intizam vermiş, kültür işlerini hızlandırmıştır. Vilâyet Necati Altın faaliyetini dolayısıyla maarif müdürlüğü vasıtasıyla kendisini takdir etmiştir.

Türkkuşu umum müdürü Adanada

Adana, (Hususî) — Türkkuşu Umum Müdürü Osman Nuri şehrimize gelmiştir. Şehrimiz Türk Hava Kurumu şubesi yeni faaliyet devresine girerken birkaç tanınmış plâncörümüzü de celbetmiş bulunmaktadır.

Türkkuşu Umum Müdürü bir haftaya kadar çalışmaya başlayacak olan gençlere her hususta yardım edecektir.

Adana Türkkuşu şubesine yapılan müracaatlar, gençlerimizin bu sahadaki tehalüklerine bir misal teşkil etmektedir. Bu seneki dersleri müteakib gelecek sene de motörlü tayyare uçuşlarına başlayacaktır.

Ziraat Bankası Adana pamuğunu yüksek fiatla alıyor

Adana, (Hususî) — Adana Ziraat Bankası çiftçi elindeki pamukları yüksek fiatla mübayaaya devam etmektedir. Fiatlar 55-60 dr. Banka ikinci parti olarak 120.000 kilo kadar mübayaaya yapmıştır.

Bu hafta Ankarada yapılan spor hareketleri

Lig maçları - Eskrim teşvik müsabakaları - Yüksek mektebler voleybol karşılaşmaları

Ankara (Hususî) — Millî küme maçları bu sene de İstanbul, Ankara ve İzmir bölgelerinin sekiz klübü arasında yapılacaktır. Millî kümeye Ankara üç takım iştirak ettirilmesi hakkında Ankara bölgesinin yaptığı teklif, İzmirde aynı miktarda klübe millî kümeye girmek talebi dolayısıyla kabul edilmiştir. Maçların çabuk bitirilmesi için yeni talimatnameye deplasman müsabakaları hakkında yeni hükümler konacaktır.

Lig maçları

Bu hafta lig maçlarının ikinci hafta müsabakaları ile B takımlarının kupa maçları vardı. Gençlerbirliği, Harbiye B takımları oyununu Harbiye takımı (11.1) kazandı. Galatasaray, Güneş A takımları maçı, Güneşin sahaya gelmemesi yüzünden yapılamadı.

Pazar gününün ilk oyunu As, Fa. Gücü - Demirspor arasında yapıldı. Bu maçı Demirsporlular (3-1) kazandı.

Günün mühim karşılaşması Gençlerbirliği-Harbiye arasında idi. Maç 15 inci dakikaya kadar daha ziyade Gençlerin hâkimiyetle geçti. Mustafa Gençlerin birinci golünü yaptı, biraz sonra Harbiyeliler beraberlik sayılarını çıkardılar. Mustafa Gençlerin ikinci golünü yaptığı zaman birinci devre bitmişti. İkinci devrede iki gol daha yapan Gençler maçı bu suretle (4-1) kazandı.

Eskrim teşvik müsabakaları

Bölge eskrim ajanlığı tarafından tertib edilen eskrim teşvik müsabakaları Ankara Halkevi salonunda mümtaz bir seyirci kütlesi önünde yapıldı. Flore müsabakasının teknik neticeleri şunlardır:

1 — Sait. 2 — Fevzi. 3 — Orhan. Müsabakalar güzel bir hava içinde başta genel direktör Cemil Taner olmak üzere, genel direktörlük bölge erkânı ve birçok spor sever zevat huzurunda heyecan ve alaka ile takib edildi.

Sessiz sadasız mütevaciz bir surette çalışan eskrimcilerimize muvaffakiyetler dileriz.

Yüksek mektebler voleybol müsabakaları

Yüksek mektebler salon müsabakalarına Ankara salonunda devam edildi. Gazi terbiye Dİ Tarih fakültesi voleybol takımlarıyla karşılaşan Mülkiye voleybol takımı kıymetli rakiplerini mağlûb etti. Gazi terbiye, Dİ Tarih ve Mülkiye atletleri arasında yapılan 20X10 bayrak yarışını Gazi terbiyeliler kazandı. Dİ, Tarih ve Konservatuar voleybol takımları arasındaki voleybol maçını Konservatuarlılar kazandı. El topu müsabakasında Gazi terbiyeliler birinci oldular.

Demirsporlu bir oyuncu vefat etti iki haftadanberi hasta olan Demirspor

Gönende sellerin yaptığı son tahribat

Biga (Hususî) — Geçende yağın fazla yağmurlardan hasil olan seller zâten harab olan ve üzerinden yaya insanların geçmesi bile müşkülleşen Gönen köprüsünü tamamen yerinden sökerek alıp götürmüştür. Şimdi, Gönen çayının karşı yakasında kalan bütün köylüler şehre gelememektedir.

Havalar yazlayıp ta sular inmeyince çayın geçid vermiyeceği anlaşılmaktadır. Bundan başka Misakça çayının taşması ile civardaki Ayvadere köprüsü dahi yıkılarak denize sürüklenmiş. Gebeçnar köyü yanındaki su değirmeni de sellere kapılarak olduğu gibi yuvarlanıp gitmiştir.

Bu arada Misakça köylü Ömer ağının erken doğan ve beheri dokuz kilo olan kuzularından 142 tanesi de suların cereyanına kapılarak boğulmuş ve denize dökülmüştür. Kovunlar kendilerini kurtarabilmiştir. İnanca telefata yoktur. Malca 2000 lira kadar zarar tahmin edilmektedir. Tuzakçı çovası da haftalarca âdeti bir deniz halinde sular altında kalmıştır. Avukat İsmail Hakkın çiftliğindeki koyunlar da boğulma tehlikesi atlattırlardır. Diğer çiftlikteki koyun sahipleri, iki çiftlik arasında göl halini alan sulara kayıkla gezerek mallarını korumağa çalışmışlardır.

İzmirde bir çocuk yanarak ödü

İzmir (Hususî) — Bucada, Poyraz sokağında 5 sayılı dükkân önünde yakılan mangalın yanından geçen üç yaşında Hikmetin etekleri tutuşarak vücudünün muhtelif yerlerinden yanmış ve hastanede ölmüştür. Tahkikat yapılmaktadır.

klübü solçlı Fethi hayata ebediyen gözlerini yummuştur. Genç bir zevce ve iki yavru bulunan ve nezh, kibar hareketlerle kendisini sevdiiren Fethinin cenazesi Pazartesi günü arkadaşlarının elleri üzerinde ebedî istirahatgâhına tevdi edilmiştir. Kederli ailesine sporcu arkadaşlarına ve Demirspor klübüne taziyetlerimizi sunarız.

Selim Tezcan

Kros koşuları

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi atletizm ajanlığından: Beden terbiyesi genel direktör, türlüğü Kros koşuları 7500 ve 3500 metrelik mesafeler üzerinde 4 Şubat Pazar sabahı Topkapıda yapılacaktır. Her iki kategoride en çok atletle müsabakayı bitiren takıma 3 kişilik takımla birinci gelen teşekküle ve birinciden üçüncüye kadar derece alanlara mükâfat verilecektir.

Bölge voleybol birincilik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Voleybol - Basketbol Ajanlığından: Yakında başlanacak olan bölge voleybol birincilik maçları hakkında görüşmek üzere bu müsabakalara iştirak edecek klüblerin salâhiyetli birer Murahhaslarını 5/2/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü akşamı saat 18 de bölge merkezine göndermeleri rica olunur.

Lise'ler arası futbol ve voleybol maçları

İstanbul mektepleri futbol ve voleybol lig heyetinden: 3/2/1940 Cumartesi günü yapılacak maçlar:

Taksim stadında: Şişli Terakki L. - İstanbul L. saat 13.30, Boğaziçi L. - San'at M. saat 14.40.

Şeref stadında: Taksim L. - Vefa L. saat 13.30, Işık L. - Pertevniyal L. saat 14.40.

3/2/1940 Cumartesi günü yapılacak voleybol maçları:

Beyoğlu Halkevi salonu: Erkek M. mektebi - İstiklâl L. saat 13.30, Haydarpaşa L. Ticaret L. saat 14, Hayriye L. - Darüşşafaka L. saat 14.30.

Bir hakemin lisansı geri alındı

İstanbul bölgesi hakemlerinden Eşref Mutlu, bir spor gazetesinde bağlı olduğu teşkilât aleyhinde nesriyat yaptığından, hakem komitesi kararile lisansı alınmıştır. Keyfiyet yüksek hakem komitesine bildirilmiştir.

Bigada bir koyun dört kuzu doğurdu

Biga (Hususî) — Şehrimizin Kala-fat köyünden Çiftlikli Mehmed isminde bir köylünün koyunu, geçen kurban bayramında bir batında dört kuzu doğurmuştur. Hepsini erkek olan kuzular, şimdi çayırda oynamaktadır.

Parti müfettişi Kozan ve Kadırlıde

Adana, (Hususî) — Birkaç gündüzenberi Kozan ve Kadırlıde bulunan Seyhan Parti müfettişi Profesör Hasan Reşid Tankut buralardaki Parti kaza kongrelerini yaparak şehrimize dönmüştür.

Silâh atmak yüzünden Bigada iki kişi yaralandı

Biga (Hususî) — Şehrimize bağlı Karahamzalar köyünden Ali oğlu Halil İbrahim, geçen kurban bayramında, eğlence ve şenlik olsun diye köyünde bayram yapmakta olan halkın yanında silâh atmağa başlamış, lâkin çıkan kurşun iki kişiyi birden ağır surette yaralamıştır.

Birisi kasiğinden diğeri sağ bacağından yaralanan köylüler tedavi altına alınmış, dikkatsiz suçlu da yakalanarak hapse atılmıştır.

Samsunda daktilo kursları

Samsun (Hususî) — Halkevinin zelzele felâketi üzerine muvakkat bir zaman için tatil edilmiş bulunan daktilo kursları, tekrar tedrisata başlamıştır. Kursları, Tecim okulu direktörü ve Halkevi dershaneler şubesi başkanı bay Saffet Irtenk bizzat idare etmektedir.

HASAN KUVVET ŞURUBU

Terkibinde: **İYOD, TANEN ve GLİSERO FOSFAT** vardır. **KANSIZLIĞA ve VEREME** istidadı olanlara ve **SİNİR** hastalıklarına karşı kullanılır. **HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ: BAHÇEKAPI** Beyoğlu tramvay durağı karşısında

Deniz ve denizcilik

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

giliz zirhlisile bir Alman gemisi müca-
de'le ederken şimdi Alman donanması
dört İngiliz gemisine esir bir halde yü-
rüyor.

21 Teşrinisani sabahı birinci denizaltı
filosunu teslim eden arkadaşların dön-
mekte olduğunu görüyoruz.

Bitmiyen ızdırabımızla onları selâm-
lıyoruz. Muhakkak ki tarihin ve haya-
tımızın en acı gününü yaşıyoruz.

Nihayet biz de üç gün sonra gemile-
rimizi İngiltereye teslim etmiş olarak, a-
na vatana dönüyoruz.

Yakın zamana kadar kahraman gemi-
lerimizle tika basa dolu olan harb liman-
larımızda bir sandal bile yok.

Mahmızla yapıp canımızla muvaffak
olmağa çalıştığımız bu donanma bir gün
içinde elimizden çıkmıştı.»

Muharririn yazısını burada bitirirken
yarınki sulh şartlarını kararlaştıran Al-
man ricali gözümün önüne geliyor. Or-
tada böyle bir misal varken çayı görme-
den paçaları sıvamak doğru mu

F. L.

Gaib araniyor

Yan tarafta re-
mi bulunan çocuk;
Zonguldakta Üzü-
mez mevkiinde aş-
çı Ömer Güngörün
oğlu, 13 yaşlarında
esmer benizli, sağ
el baş parmağının
ucu ortasında ke-
sik izi bulunan Ha-
li Güngör altı ay-
danberi kayıptır. Görenlerin veya nere-
de olduğunu bilenlerin insanlık namına
yukarıdaki adresime bildirmelerini istir-
ham ederim

Babası
Ömer Güngör

Yeni neşriyat

Stad — Tanınmış spor muharrirleri tara-
fından her hafta çıkarılmakta olan bu spor
mecmuası bu haftadan itibaren eb'adını bi-
raz küçülterek ve ufak harflerle muhteva-
sını muhafaza ederek beş kuruş fiatla int-
sarı emişdir. Daha şirin, daha güzel olarak
intişarına devam eden Stad bütün spor se-
verlerin ve sporcuların seve seve takip ede-
cekleri en uygun spor mecmuasıdır, tavsiye
ederiz.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 1/2/1940 fiatları

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Lordra 1 Sterlin	5.24	5.21
New-York 100 Dolar	130.19	130.19
Paris 100 Fran	2.9675	2.95
Milano 100 Lire	6.655	6.615
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.2725	29.105
Amsterdam 100 Florin	69.3575	68.96
Berlin 100 Rayışm.	—	—
Brüksel 100 Belga	22.0875	21.96
Atina 100 Drahmi	0.97	0.965
Sofya 100 Lev	1.5775	1.57
Prag 100 Çek Kr.	—	—
Madrid 100 Peçeta	13.435	13.36
Varşova 100 Zloti	—	—
Budapeşte 100 Pengö	23.28875	23.155
Bükres 100 Ley	0.97	0.965
Belgrad 100 Dinar	3.0823	3.065
Yokohama 100 Yen	30.81	30.6325
Stokholm 100 İsveç Kr.	31.005	30.8275
Moskova 100 Ruble	—	—

Esham ve tahvilât

İş Bankası nama peşin 9.— 9.—

Zehirli Göğe

(Baştarafı 7 nci sayfadada)

Umayyet masası şefi dalgın dalgın ce-
vab verdi:

— Evet, zanneder.

— Tamam- Şimdi biz gazeteye yazdı-
ğımız yazı ile katili yarın niçin buraya,
bizim apartmana davet etmiş olduk. O
yazının başka manası ve başka maksadı
yoktur. Katil için bir tuzak kurduk. Ya-
rın sabah gazeteleri okuyunca tehlikeyi
anlayacak, maamafih her şeyin mahvol-
madığını görecektir ve Necdetin yeni ifşaat-
ta bulunmasının önüne geçmek için te-
şebbüse geçecek...

Serkomiser bağardı:

— Anladım, anladım, mükemmel bir
plân! Buraya gelecek, kapıyı aralayacak
ve tabancasını çıkarıp bu sunî adamın,
bu kuklanın üzerine kurşunlarını boşal-
tacak, değil mi?

Siyaset âleminde

(Baş tarafı 3 üncü sayfadada)

Bu davanın şu veya bu noktai nazara
göre isbatı için muharib devletlerin elle-
rinden ge'eni yapacakları şüphesizdir ve
bunun neticesinde de ağılebi ihtimal, Bal-
kanlar için tarihî bir devir, yeni bir
dönüm devri iptidar etmiş olacaktır.

Selim Raçın Emeç

Kitaplar arasında

(Bastarafı 6 nci sayfadada)

hayattan alan Münifin beşeri menşurun-
dan seyrediyorsunuz. Onlar o kadar canlı
ve o kadar reeldirler.

★

Şuna kuvvetle inanıyorum ki (Elli
Türk Büyüğü) nü okumak ve kütüphan-
nede bulundurmak her okuyucu için
zevklerin en güzeli ve en bediisidir.

Ibrahim Hoyti

Son batırılan Alman denizaltısının mürettebatı 20 yaşından küçük

Londra 1 (A.A.) — Salı günü batmış
olan Alman tahtelbahiri mürettebatın-
dan sağ kalanlar, bugün karaya çıkarıl-
mışlardır. Ekserisinin 20 yaşından küçük
oldukları görülmüştür, sakal bırakmış-
lardı. Bunlar, silâhlı askerim himayesi
altında iki kamyonla limanı terketmişler
dir.

Almanya'da kıymetli taş sahipleri hükümete beyanname verecekler

Berlin 1 (A.A.) — Bir emirname, bü-
tün vatandaşların meşru sahibi oldukları
kıymetli taşlarla inciler hakkında beyan-
name vermeğe mecbur olduklarını ve
bundan böyle bu gibi taşlarla incilerin
satılması için salâhiyettar makamattan
ruhsat alınması lâzım olduğunu natik
bulunmaktadır.

Danimarka deniz ve hava kuvvetlerini takvime ediyor

Kopenhag 1 (A.A.) — Millî müdafaa
nazırı, hükümetin ordu, donanma masa-
rifini arttırmak niyetinde olduğunu ve
bunun için bilavasita vergileri tezyid et-
mek usulüne müracaat edeceğini bildir-
mektedir. Hükümet, iki mayn gemisi, iki
torpito ve iki küçük vapur satın alacak-
tır. Hava kuvvetleri de arttırılacaktır.

MİLLİ PİYANGO

**ONDA BİR BİLET
ONDA BİR İKRAMIYE**

**TAM BİLET
TAM İKRAMIYE**

Çir doktorun günlük notlarından

Bülûğ çağı

Bülûğ çağındaki çocuklarda görülen
gayri tabiiîlikler ebeveynin, muallimle-
rin ve mürebbilerin nazarı dikkatini
celbetmelidir. Fazla teheyhüş halî göster-
rirler. Süratle asabilesirler. Bazan fevka-
lâde istihahdır, bazan da istihahları
kesilir. Bazan gözlerinin altı mavî bir
hale ile çevrilmiş, rengi solmuş görür.
Böyle zamanlarda mekteb ve ders vazı-
yeti de anl olarak değişir. O ana kadar
sınıfın, mektebin en iyi talebesi addedi-
len çocukta garib bir tembellik ve lâkayd-
lık başlar. Yorgun görülür. Böyle za-
manlarda muallimlerin, mürebbilerin
ve alle reislerinin çocuğu sıkı bir takib
altında bulundurmaları, bilir bilmez ço-
cuğa haşin, sert ve yersiz muamelelerde
bulunmamları, vukua gelen tahavvülün
sebeplerini aramaları lâzımdır. Ancak
böyle akılâne ve müşfikane düşüncelerle
dir ki çocuk yavaş yavaş tekrar normal
vaziyete sevkedilebilir. Her tahavvülün
bir sebebi vardır. Durup durukken tem-
bellik olan, kayıtsız, huysuz bir hale gelen
bu küçük ve genç şahsiyetin amakında
husule gelen büyük buhranları tetkik
etmek büyüklere tevaccül eden en esaslı
bir vazifedir. Bu vazife alle bakımından,
içtimal ve millî bakımdan son derece
hâiz ehemmiyettir. Dikkatli bir takib ile
yolunu şaşırarak üzere olan bir genç
kurtarmak cidden büyük bir millî ka-
zandır.

(Bu hususta tekrar bazı maruzatta
bulunacağız.)

Cevab istiyen okuyucuların posta
pulu yollamalarını rica ederim. Akal tak-
dirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

İki vapur ithalât eşyası geldi

Bir müddettenberi limanımıza gel-
miyen Holânda vapurları limanımıza
gelmeğe başlamışlardır.

Dün ilk olarak Fauna adlı Holânda
vapuru limanımıza gelmiş, mühim
miktarında deri eşya, kireç kaymağı, pa-
muk mensucat, kimyevî ecza, tuzlu de-
ri, boya, vernik, sunî ipek ipliği, kur-
şun kablo getirmiştir.

Limanımıza gelen İtalyan bandıralı
Çita di Bari vapuru da, çelik eşya,
lâstik eşya, kimyevî ecza, boya, maki-
ne aksamı, elektrik malzemesi, rayon
ipliği, fotoğraf malzemesi vesaire ge-
tirmiştir.

Belediye Sular İdaresinden:

İdareimizin Adalar Müfettişliği binası yazıhanesine bir gişe yaptırılacaktır.
Bunun için 7/2/1940 Çarşamba günü saat 15 de yapılacak açık eksiltmeye girmek is-
tleyenlerin şartname ve resmini almak üzere Taksim Sıraserviler caddesinde İdare Mer-
kezinde Levazım Şefliğine müracaat etmeleri.
Eksiltmeye girecekler idare veznesine depozito olarak «30» T. L. yatırmış ve makbu-
zunu almış bulunacaklardır. «825»

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

İstanbuldaki Gümrük Levazım Tetkik Memurluğunda mevcut 855 kalemden 259 lira
95 kuruş muhammen kıymetindeki hurda demirbaş eşya 12/2/1940 Pazartesi günü sa-
at 10 da 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık eksiltme suretile satılaca-
ğundan istekliler mahallinde eşyaları görerek sözü geçen gün ve saatte % 7,5 pey ak-
çelerle birlikte Başmüdürlük binasındaki komisyona gelmeleri ilân olunur. (569)

Harb Okulu Komutanlığından

- 1 — Bu yıl aşağıda yazılı şartları haiz okurlar harb okuluna alınacaktır.
- A — Ankarada bulunanlar doğrudan doğruya Harb okuluna Ankara haricinde bulu-
nanlar buldukları yerin askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir.
- B — Kayıd ve kabul muamelesi 1/Şubat/1940 dan 1/Haziran/1940 tarihine kadar de-
vam edecektir.
- 2 — Giriş şartları berveçhi atıdır.
- A — Türk rkından olmak.
- B — Sivil liseden mezun olacak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunacaktır.
- C — Tam teşekküllü askerî heyeti sıhhiyelerden (Harb okuluna girer) kararlı sıhhat
raporu almış olacaktır.
- D — Azami yaşı 23 olacaktır.
- E — Diğer şartlar askerlik şubelerinde mevcuttur.
- F — Ankarada olanlar (E) maddesindeki şartları Harb okuluna müracaatla öğrene-
bilirler. (767).

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelî 1875 lira olan 25000 kilo çamaşır için adi soda 5/2/1940 Pazartesi
günü saat (11) on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık
eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 140 lira 63 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun ta-
yin ettiği vesailerle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâ-
zımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (540)

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında

akşam saat 20,30 da

O Kadın

İstiklal caddesi komedi kısmında

akşam saat 20,30 da

Oğlumuz

Halk Opereti: Bu akşam 9 da

Kediye Peynir

İstanbul İkinci İflâs Memurluğun- dan:

Müflis Mehmed Evrim masasına gelen
alacaklı doktor Kilaidisin istediği Eylül
939 aylığından itibaren hini tahliyeğe ka-
dar ayda yüz yirmi lira itibarile işlemiş
ve işliyecek kiraların mümtazen masâ
masrafı meyanında verilmesine ve Alek-
sandır Desipris ve Aleksandır Mandud-
din istediği 75 liranın 6 nci sıraya kayd ve
kubulüne iflâs idaresince karar verilmiş
olup sıranın bu suretle düzeltildiği ilân
olunur. (24009)

MİLLÎ PİYANGO

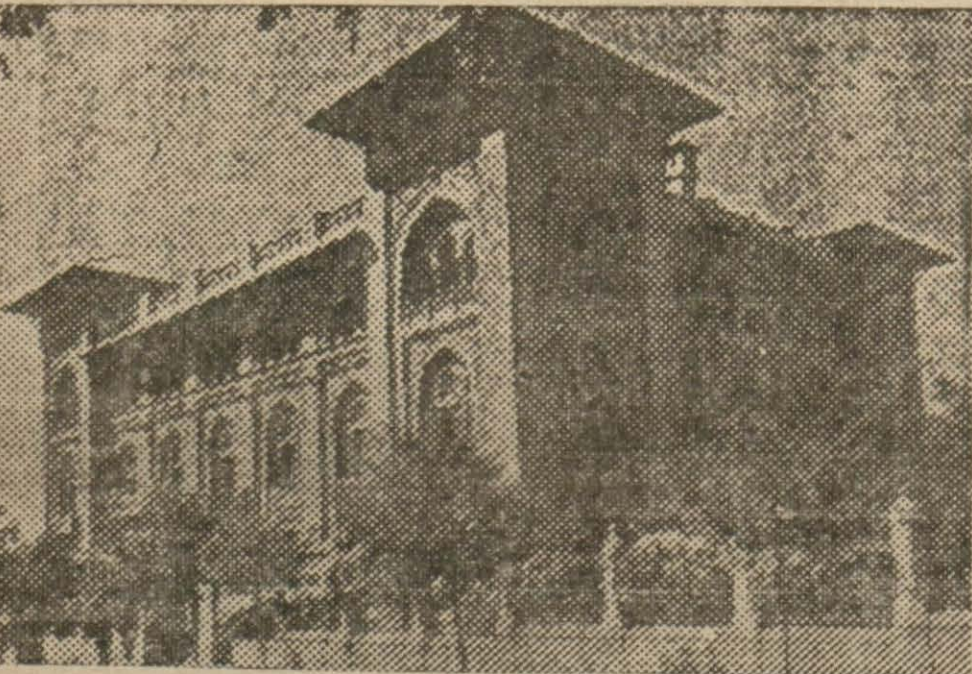
ŞUBATTAN İTİBAREN
HER AYIN ŞİNDE

ÇEKİLECEKTİR!

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4 "	500 "	2,000 "
4 "	250 "	1,000 "
40 "	100 "	4,000 "
100 "	50 "	5,000 "
120 "	40 "	4,800 "
160 "	20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

ilân

Bandırma hükümet caddesinde köşebaşında kâin iskele meydanında ve denize nazır ayda 25 lira icar getirir ve halen bir kısmı Bandırma Ticaret Odasının tahli işgalinde bulunan beton ve modern bir bina sahibi yedinden acele satılıktır. Talib olanların İstanbul Galata Posta kutusu 1188, Telefon: 44944 e müracaat

Zayi veraset ilâmı

Derununda veraset ilâmı ve şahsî evrakım bulunan cüzdanımı zayi ettim. Bulanların aşağıdaki adresime göndermelerini insanîyet namına rica ederim.

Kumkapı Saraçhâk mahallesi
14 numarada Makbule Günay

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Mehmed Evrim masasına gelen alacaklı Kâzım Tülbentçi vekili Kalodinin kira olmak üzere istediği 765 liranın altıncı sıraya kayd ve kabulüne ve müflisin emtiası mezkûr dükkânda bulunmadığından imtiyaz talebinin reddine iflâs idaresince karar verildiği ilân olunur. (24008)

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 "
Üçüncü	sahife	200 "
Dördüncü	sahife	100 "
İç sahifeler		60 "
Son sahife		40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tensülât tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarif dermiş edilmmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncı: « Kolektif Şirket »
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

SILKO

ESKİ ve YENİ ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK, OMUZ, ARKA, BEL, DİZ, KALÇA ve soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

Eczacı Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Küçük Yozgat Barut fabrikasında istihdam edilmek üzere bir eczacı alınacaktır. 3656 sayılı kanun hükümlerine göre ücret verilecektir. Askerliğini yapmış olanlardan talib olanların bir istida ile en geç 10 Şubat 1940 tarihine kadar Umum Müdürlüğe müracaatları. «693»

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Köprüden Boğaziçi'ne 8-60 ve 162 ve Boğaziçinden Köprüye 81 ve 99 numaralı seferleri yapan vapurlarımız 5.2.940 tarihinden itibaren Kılıçsu Plaj iskelesine uğramıyacaktır.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden: Kurumumuz parazitoloji enstitüsüne bir asistan alınacak

İmtihan 21/Mart/940 Perşembe günü 10 dadır.

İmtihana aşağıdaki şartları haiz olanlar girebilir:

- 1 - Ali tahsil en az iyi derece ile bitirmiş olmak
- 2 - Asgari ecnebi bir dile vâkıf bulunmak.
- 3 - 30 yaşını geçmemiş olmak.
- 4 - Ziraat Vekâletinin teşkilâtında en az bir sene çalışarak namzetliğini bitirmiş ve asil memur olmuş bulunmak.
- 5 - Askerliğini bitirmiş olmak.
- 6 - Memurin kanununun beşinci maddesindeki istenilen şartları haiz olmak. Talib olanların imtihan gününe kadar rektörlüğe müracaatları (824)

İst. P. T. T. Müdürlüğünden:

Büyükçekmece P.T.T. merkez binası tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21/2/940 Çarşamba saat 14,30 da B. Postahane binası birinci katta P.T.T. Müdürlüğü o dasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli 1350 lira 27 kuruş, muvakkat teminat 102 liradır.

Taliblerin olbaptaki keşif ve şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük idari kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de en az bir taahhüde 1000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzatı komisyonla müracaatları. «834»